

Anmeldelse af det tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed

I henhold til § 20, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed skal det tekniske grundlag mv. for livsforsikringsvirksomhed samt ændringer heri anmeldes til Finanstilsynet senest samtidig med, at grundlaget mv. tages i anvendelse. I medfør af lovens § 20, stk. 3, skal de anmeldte forhold opfylde kravene i bekendtgørelse om anmeldelse af det tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed. I denne anmeldelse forstås ved livsforsikringsselskaber: livsforsikringsaktieselskaber, tværgående pensionskasser og filialer af udenlandske selskaber, der har tilladelse til at drive livsforsikringsvirksomhed efter § 11 i lov om finansiel virksomhed.

Brevdato
28. juli 2014
Livsforsikringsselskabets navn
Lægernes Pensionskasse
Overskrift
Livsforsikringsselskabet skal angive en præcis og sigende titel på anmeldelsen.
Ingen risikoforrentning af skyggekontoen fra og med 2014 og opdatering af fordelingsnøglen for risikoforrentning
Resumé
Livsforsikringsselskabet skal udarbejde et resumé, der giver et fyldestgørende billede af anmeldelsen.
Reglerne for forretning af skyggekonti i afdeling LP, LPUA og LR ændres med virkning fra og med 2014, således at skyggekonti ikke forrentes med risikoforrentningen. Nøglen til fordeling af risikoforrentningen ændres som følge af ændrede solvensregler. Det tilføjes ifm positivt risiko- og omkostningsresultat, at eventuel skyggekonto dækkes, før der henlægges til kollektivt bonuspotentiale. Endvidere rettes stavfejl i samme afsnit af teknisk grundlag
Lovgrundlaget
Livsforsikringsselskabet skal angive, hvilket/hvilke nr. i lovens § 20, stk. 1, anmeldelsen vedrører.
Anmeldelsen vedrører § 20, stk. 1, nr. 3
Ikrafttrædelse
Livsforsikringsselskabet skal angive datoen for anmeldelsens ikrafttrædelse.
1. januar 2014
Ændrer følgende tidligere anmeldte forhold
Livsforsikringsselskabet skal angive, hvilken tidligere anmeldelse eller hvilke tidligere anmeldelser denne anmeldelse ophæver eller ændrer.
Denne anmeldelse ændrer anmeldelse af 6. marts 2013
Angivelse af forsikringsklasse
Livsforsikringsselskabet skal angive, hvilken forsikringsklasse det anmeldte vedrører, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 2.
Forsikringsklasse I
Anmeldelsens indhold med matematisk beskrivelse og gennemgang af de anmeldte forhold
Livsforsikringsselskabet skal angive anmeldelsens indhold med analyser, beregninger mv. på en så klar og præcis form, at de uden videre kan danne basis for en kyndig aktuars kontrolberegninger, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 3.
Skyggekonti i afdeling LP, LPUA og LR er til og med 2013 blevet forrentet som egenkapitalen, det vil

sige også med risikoforrentning.

Da pensionskassen er blevet opmærksom på, at skyggekonti efter Finanstilsynets opfattelse ikke bør få risikoforrentning, ændres reglerne med virkning fra og med 2014, således at skyggekonti ikke længere får risikoforrentning.

I den hidtidige beskrivelse af, hvordan risikoforrentningen fordeles mellem de forskellige kontributionsgrupper, er der henvisninger, som efter ikrafttrædelse af de nye solvensregler ikke længere giver mening. Med ændringerne rettes henvisningerne, så de er i overensstemmelse med solvensberegningerne i henhold til de nye solvensregler.

Af de hidtidige regler fremgår det ikke, at eventuel skyggekonto hørende til risiko eller omkostning søges dækket, før et positivt resultat henlægges til de kollektive bonushensættelser. Det er nu indskrevet.

For afdeling LP findes reglerne om forrentning af skyggekonti i sidste del af afsnit 21.0.0. i teknisk grundlag, hvor satsen for risikoforrentning er fjernet fra formelen, og omtalen af risikoforrentningen er fjernet fra den tekst, der står i tilknytning til formelen. Reglerne om fordeling af risikoforrentningen findes ca. midt i samme afsnit, hvor der før var henvisning til individuel solvens og VAR(i). Nu henvises til bruttosolvensbehovet efter tabsabsorbering. Endvidere er VAR(i) udskiftet med SolvensBelast(i) i formelen for EKBelast(i). Til sidst i afsnittet er indsat beskrivelse af, at skyggekonti for risiko og omkostning dækkes, før der henlægges til de kollektive bonushensættelser. Endelig er der rettet en stavfejl i første del af afsnit 21.0.0. Afsnit 21.0.0 lyder efter ændringer:

” 21.0.0. **Fordeling af resultat**

Årets realiserede resultat er summen af risiko-, omkostnings- og rentegruppernes realiserede resultater.

Risikogrupperne i afdeling LP fremgår af afsnit 21.2.0. Det realiserede resultat for hver risikogruppe, der opgøres som resultatet efter risikobonus og før betaling af egenkapitalens risikoforrentning, beregnes som de i perioden bogførte betalte 2. ordens risikopræmier fratrukket dels de i perioden bogførte skader hørende til pensionsordninger i gruppen inklusiv ændringer i tekniske reserver såsom erstatningshensættelser, herunder RBNS og IBNR, og dels den ændring i administrationshensættelsen, som ovennævnte risikoresultat giver anledning til (det vil sige 1 pct. af ovennævnte risikopræmier fratrukket de bogførte skader inklusiv ændringer i tekniske reserver). Resultatet af genforsikring for hver risikogruppe indregnes i risikoresultatet. Gruppens realiserede resultat før risikobonus fremkommer ved at korrigere resultatet efter risikobonus med den i perioden udloddede risikobonus.

Afdeling LP udgør samlet en omkostningsgruppe, jf. afsnit 21.2.0. Det realiserede resultat for omkostningsgruppen, der opgøres som resultatet efter omkostningsbonus og før betaling af egenkapitalens risikoforrentning, beregnes for pensionsordningerne hørende til i gruppen som:

- de i perioden bogførte betalte 2. ordens omkostningsdækkende fradrag, herunder gebyrer
- de i perioden bogførte forsikringsmæssige administrationsomkostninger
- den i perioden bogførte pensionsbonus
- ændringen i administrationshensættelsen (på 1 pct. der er indeholdt i den retrospektive hensættelse), der ikke skyldes den tilskrevne forrentning eller risi-

koresultatet.

Pensionsbonus fratrækkes ved beregning af omkostningsresultatet, da pensionsbonus betragtes som udbetaling af andel af administrationshensættelsen til fx dækning af gebyrer.

Gruppens realiserede resultat før omkostningsbonus fremkommer ved at korrigere resultatet efter omkostningsbonus med den i perioden udloddede omkostningsbonus.

Rentegrupperne i afdeling LP fremgår af afsnit 21.2.0. Renteresultatet for hver rentegruppe består af summen af renteresultaterne for de underliggende kontorentegrupper. Kontorentegrupperne fremgår også af afsnit 21.2.0. Renteresultatet for hver af disse kontorentegrupper (se afsnit 21.2.0) opgøres som:

- Pensionsteknisk resultat
- + overført investeringsafkast
- + pensionsafkastskat
- + tilskrivning af bonus
- + ændring i kollektivt bonuspotentiale
- + ændring i bonuspotentiale på fripolicydelser, som er foretaget jf. afsnit 25.2.10
- risikoresultatet (efter bonus)
- omkostningsresultatet (efter bonus)

Det realiserede renteresultat for kontorentegrupperne, dog ikke medregnet ændringer i kollektivt bonuspotentiale eller ændringer i bonuspotentiale på fripolicydelser, som er foretaget jf. afsnit 25.2.10, kontribueres månedligt inden for hver kontorentegruppe.

Efter kontributionen kan det realiserede renteresultat for hver kontorentegruppe, jf. ovenstående, og dermed også det samlede realiserede renteresultat opgøres.

Det samlede realiserede resultat fremgår af en note til regnskabet.

Det samlede afkast for afdeling LP består af afkastet for

- Renteafdækningsaktiverne (Renteafd(.)), hvis formål er at afdække renterisikoen. Kontorentegrupper med samme grundlagsrente deler renteafdækningsaktiver
- Afdækningsaktiverne (Afd(.)), hvis formål er mere generelt at nedbringe investeringsrisikoen, og som deles enten på gruppeniveau (dvs. alle kontorentegrupper i LP), på grundlagsrenteniveau (dvs. alle kontorentegrupper med samme grundlagsrente) eller er tilknyttet en enkelt kontorentegruppe. Betegnelsen afdækningsaktiver er her en bred betegnelse, som kan omfatte ikke

alene egentlige aktieafdækninger, men også investeringer i fx obligationer

- Investeringsaktiverne

Kontorentegrupper med samme grundlagsrente kan indgå i et afdækningsfællesskab, en såkaldt udjævningsgruppe. Afdeling LP har 3 udjævningsgrupper, jf. afsnit 21.2.0.

Som fordelingsnøgle bruges i det følgende betegnelsen markedsværdi primo måneden. Herved forstås for kontorentegruppe i (MV(i)) markedsværdien inklusive kollektivt bonuspotentiale (KB(i)) (med andel af kollektive bonuspotentialer fra de relevante omkostnings- og risikogrupper) fratrukket markedsværdien af en eventuel renteafdækning (RenteAfd(i)) og/eller afdækning (Afd(i)), og for egenkapitalens vedkommende er det markedsværdien primo måneden reduceret for den andel, der ikke er placeret i investerings og/eller afdækningsaktiver.

En kontorentegruppens andel af kollektive bonuspotentialer fra en omkostningsgruppe henholdsvis risikogruppe beregnes forholdsmæssigt ud fra de retrospektive hensættelser for kontorentegrupperne i risiko- og omkostningsgrupperne.

Afkastet fra det kollektive bonuspotentiale hørende til risiko- og omkostningsgrupperne indgår således som en del af de relevante kontorentegrupperes afkast, hvor afkastet er fordelt i forhold til størrelsen på de retrospektive hensættelser for kontorentegrupperne i risiko- og omkostningsgrupperne.

Fordeling af afkastet mellem udjævningsgrupperne

Udjævningsgruppe U får følgende andel af afkastet af investeringsaktiverne (Afkast(InvAkt)), idet egenkapitalen udgør sin egen udjævningsgruppe:

$$\frac{\sum_{i \in U} (MV(i) - Afd(i) - RenteAfd(i))}{\sum_{i \in LP} (MV(i) - Afd(i) - RenteAfd(i))} \text{Afkast(InvAkt)}$$

Renteafdækningsaktiverne er fordelt på udjævningsgrupperne ud fra grundlagsrenten. Afkastet for renteafdækningsaktiverne hørende til en given grundlagsrente tilfalder derfor udjævningsgruppen med samme grundlagsrente. Tilbage er at fordele afkastet fra afdækningsaktiverne. Hvis hele LP er fælles om en afdækning, bruges samme nøgle som ovenfor til at fordele afkastet. Hvis en afdækning hører til én bestemt udjævningsgruppe, går hele afkastet af denne afdækning til udjævningsgruppen. Hvis en kontorentegruppe er alene om en afdækning, går afkastet til kontorentegruppen.

Fordeling af afkastet inden for udjævningsgrupperne

Hvis der ikke er tilknyttet renteafdækningsaktiver til en udjævningsgruppe, bliver afkastet for udjævningsgruppen fordelt mellem kontorentegrupperne ud fra deres markedsværdier primo måneden inklusive kollektivt bonuspotentiale (med andel af kollektive bonuspotentialer fra de relevante omkostnings- og risikogrupper):

$$\frac{MV(i)}{\sum_{i \in U} MV(i)} \text{Afkast}(U)$$

hvor $\text{Afkast}(U)$ angiver det samlede afkast indenfor udjævningsgruppen.

Hvis der er tilknyttet renteafdækningsaktiver til udjævningsgruppen opdeles afkastet på afkastet af investeringsaktiverne, $\text{AfkInv}(U)$, og afkastet af afdækningsaktiverne $\text{AfkAfd}(U)$. Afkastet af investeringsaktiverne fordeles indenfor udjævningsgruppen efter ovenstående nøgle, mens afkastet af afdækningsaktiverne fordeles efter følgende principper:

Hver kontorentegruppe indenfor udjævningsgruppen tildeles afkast svarende til ændringen i de garanterede ydelser og bonuspotentiallet på fremtidige præmier, der udelukkende skyldes ændringer i diskonteringsrenten fra primo til ultimo måneden korri-geret for PAL-skat, tillagt kontorenten. Dvs. kontorentegruppe i får følgende afkast:

$$\Delta_{\text{Disk}}(\text{GY}+\text{BP})_i = \frac{\Delta(\text{GY}+\text{BP})_i - \Delta\text{Retro}_i + \Delta\text{KR}_i - \Delta\text{Risiko}_i - \Delta\text{Omkostning}_i}{(1 - \text{PAL})}$$

Hvor ΔRisiko_i betegner ændringer som følge af ændrede forudsætninger om risikofaktorer som levetid, invaliditet mm. og $\Delta\text{Omkostning}_i$ betegner ændringer som følge af ændrede forudsætninger om omkostningsfaktorer som administrationsfradrag, gebyrer mm. ΔRisiko_i og $\Delta\text{Omkostning}_i$ beregnes typisk én gang årligt.

Den resterende del af afkastet for udjævningsgruppe U (bemærk dette kan være negativt):

$$\text{Res}(U) = \text{AfkAfd}(U) - \sum_{i \in U} \Delta_{\text{Disk}}(\text{GY}+\text{BP})_i$$

fordeles mellem kontorentegrupperne i udjævningsgruppen ud fra primoværdierne af GY og BP , det vil sige, at kontorentegruppe i får følgende afkast fra afdækningsaktiverne:

$$\text{AfkAfd}(i) = \Delta_{\text{Disk}}(\text{GY}+\text{BP})_i + \frac{(\text{GY}+\text{BP})_{\text{Primo}}}{\sum_{i \in U} (\text{GY}+\text{BP})_{\text{Primo}}} \text{Res}(U)$$

Afkastet for kontorentegrupperne i udjævningsgruppe U er dermed givet ved:

$$\text{Afk}(i) = \Delta_{\text{Disk}}(\text{GY}+\text{BP})_i + \frac{(\text{GY}+\text{BP})_{\text{Primo}}}{\sum_{i \in U} (\text{GY}+\text{BP})_{\text{Primo}}} \text{Res}(U) + \frac{MV(i)}{\sum_{i \in U} MV(i)} \text{AfkInv}(U)$$

Egenkapitalen forrentes med afkastet af de aktiver, den er investeret i, plus en risiko-forrentning RFR p.a. Afkastet af de aktiver, den er investeret i, bliver tildelt direkte, mens risikoforrentningen betales af kontorentegrupperne i forbindelse med kontribu-tionen. Egenkapitalens samlede forrentning beskattes med satsen for pensionsafkast-

skat PALSkat.

Risikoforrentningen betales af de enkelte kontorentegrupper ud fra den tildelte mængde egenkapital, som er bestemt ved den risiko, de belaster pensionskassen med.

De enkelte kontorentegrupper tildeles i første omgang egenkapital svarende til deres solvensbelastning, SolvensBelast(i), af pensionskassen. Solvensbelastningen, der beregnes kvartalsvis, følger bruttosolvensbehovet efter tabsabsorbering og er i samme størrelsesorden.

Den resterende del, residualen (Residual), der angiver forskellen mellem pensionskassens samlede egenkapital og summen af kontorentegruppernes solvensbelastning, fordeles på månedlig basis mellem kontorentegrupperne ud fra deres markedsværdi plus kollektivt bonuspotentiale (med andel af kollektive bonuspotentialer fra de relevante omkostnings- og risikogrupper) ganget med en faktor, der angiver målsætningen for eksponering i investeringsaktiver. Målsætningen for de garanterede ordningers eksponering i investeringsaktiver betegnes GarEksp, mens eksponeringen i investeringsaktiver for ordningerne med betinget garanti som udgangspunkt er 100 pct.

Pensionskassen styrer sine kapitalforhold efter dels individuel solvens (konkursrisiko på højst IS pct. på 1-års horisont) og dels ud fra en skønnet opgørelse af ønsket basiskapital (akkumuleret insolvenssandsynlighed på AkkIS pct. på 10-års horisont). Disse sandsynligheder danner grundlag for fastlæggelse af en rimelig størrelse af risikoforrentningen (RFR). Ud fra disse risikorammer fastlægges for et kalenderår ad gangen målsætningen for omfanget af investeringsaktiver i de garanterede grundlag GarEksp.

Kontorentegruppe i's vægt ved fordeling af residualen er:

$$\text{ResVægt}(i) = \frac{\text{MV}(i) \cdot \text{Eksp}(i)}{\sum_i^{\text{LP+LPUA}} \text{MV}(i) \cdot \text{Eksp}(i)}$$

Hvor LP+LPUA angiver, at der summeres over alle kontorentegrupper i afdeling LP og LPUA.

Hvor Eksp(i) er defineret ved:

$$\text{Eksp}(i) = \begin{cases} \text{GarEksp} - \text{Just}(i), & i \in \{\text{Garanterede ordninger}\} \\ 1 - \text{Just}(i), & i \in \{\text{Ordninger med betinget garanti}\} \end{cases}$$

Hvor Just(i) for de garanterede ordninger angiver forskellen mellem målsætningen og den valgte procentdel af investeringsaktiver og for ordninger med betinget garanti angiver Just(i) forskellen mellem fuld investering i investeringsaktiver og den valgte procentdel af investeringsaktiver for kontorentegruppe i. Denne justering kan direkte relateres til kontorentegruppens separate afdækningsaktiver.

Residualen på kontorentegruppeniveau kan fortolkes som den risiko, kontorentegruppen pålægger egenkapitalen ud over den kortsigtede risiko, som fås fra individuel solvens.

Vægten, som kontorentegruppe i tillægges for belastningen af egenkapitalen (EKBelast(i)), beregnes hermed som:

$$EKBelast(i) = \frac{ResVægt(i) \cdot Residual + SolvensBelast(i)}{\sum_i^{LP+LPUA} (ResVægt(i) \cdot Residual + SolvensBelast(i))}$$

Ved et positivt renteresultat tilbagebetales først lån af bonuspotentiale på fripoliceydelse. Herefter betales egenkapitalens risikoforrentning i henhold til overstående beregning. Egenkapitalens samlede risikoforrentning kan ikke overstige summen af de realiserede resultater (dog ikke medregnet ændringer i kollektivt bonuspotentiale eller ændringer i bonuspotentiale på fripoliceydelse) fratrukket eventuel tilbagebetaling af lån på fripoliceydelse for kontorentegrupperne. I den udstrækning en kontorentegruppe ikke har mulighed for at dække sin andel af risikoforrentningen, overføres den manglende forrentning til en skyggekonto for egenkapitalen for den pågældende gruppe. Den samlede manglende risikoforrentning fremgår af en note til regnskabet. Skyggekonti forrentes på månedsbasis på samme måde som egenkapitalen, dog uden risikoforrentning, dvs. som følger:

$$SKE_{Ult} = SKE_{Pri} (1 + IA_{EK})$$

hvor SKE_{Ult} og SKE_{Pri} er ultimo hhv. primo værdien for skyggekontoen hørende til kontorentegruppen (hhv. risiko- og omkostningsgruppen), og IA_{EK} er afkastet (i pct.) af de aktiver, som egenkapitalen er investeret i:

$$IA_{EK} = \frac{EK_{Ult} - EK_{Pri}}{EK_{Pri}}$$

Er periodens renteresultat for en kontorentegruppe større end det tilbagebetalte lån på fripoliceydelse og egenkapitalens risikoforrentning hørende til kontorentegruppen, dækkes dernæst skyggekontoen hørende til egenkapitalen. Er resultatet herefter stadig positivt, allokeres det resterende beløb som kollektivt bonuspotentiale for den pågældende kontorentegruppe.

Hvis periodens renteresultat er negativt, overføres hele risikoforrentningen hørende til den pågældende kontorentegruppe til skyggekontoen. Kontorentegruppen skal endvidere i det omfang, det er muligt, dække det negative renteresultat med egne midler efter de i afsnit 25.2.10 anførte retningslinjer, dvs. ved en reduktion af bonuspotentialet på fripoliceydelse, efter at der først er foretaget en nedskrivning af det kollektive bonuspotentiale. Såfremt det kollektive bonuspotentiale og bonuspotentialet på fripoliceydelse for en kontorentegruppe ikke fuldt ud kan dække kontorentegruppens negative renteresultat, dækkes det resterende beløb af egenkapitalen. Det beløb, som

egenkapitalen reduceres med, tilskrives skyggekontoen for den pågældende kontorentegruppe.

Hvis periodens risikoresultat for en risikogruppe er positivt, henlægges resultatet til kollektivt bonuspotentiale for den pågældende risikogruppe, dog dækkes først eventuel skyggekonto hørende til risikogruppen. Er periodens risikoresultat negativt, dækkes det først ved nedskrivning af det kollektive bonuspotentiale. Såfremt det kollektive bonuspotentiale for en risikogruppe ikke fuldt ud kan dække risikogruppens negative risikoresultat, dækkes det resterende beløb af egenkapitalen. Det beløb, som egenkapitalen reduceres med, tilskrives skyggekontoen for den pågældende risikogruppe.

Hvis periodens omkostningsresultat er positivt, henlægges resultatet til kollektivt bonuspotentiale for omkostningsgruppen, dog dækkes først eventuel skyggekonto hørende til omkostningsgruppen. Er periodens omkostningsresultat negativt, dækkes det først ved nedskrivning af det kollektive bonuspotentiale. Såfremt det kollektive bonuspotentiale for en omkostningsgruppe ikke fuldt ud kan dække gruppens negative omkostningsresultat, dækkes det resterende beløb af egenkapitalen. Det beløb, som egenkapitalen reduceres med, tilskrives skyggekontoen for omkostningsgruppen.

Ovenstående regler gælder fra og med regnskabsåret 2014 og kan ændres af bestyrelsen med anmeldelse til Finanstilsynet.”

For afdeling LPUA findes reglerne om forrentning af skyggekonti i sidste del af afsnit 17.0.0. i teknisk grundlag, hvor satsen for risikoforrentning er fjernet fra formlen, og omtalen af risikoforrentningen er fjernet fra den tekst, der står i tilknytning til formlen. Reglerne om fordeling af risikoforrentningen findes ca. midt i samme afsnit, hvor der før var henvisning til individuel solvens og VAR(i). Nu henvises til bruttosolvensbehovet efter tabsabsorbering. Endvidere er VAR(i) udskiftet med SolvensBelast(i) i formlen for EKBelast(i). Til sidst i afsnittet er indsat beskrivelse af, at skyggekonti for risiko og omkostning dækkes, før der henlægges til de kollektive bonushensættelser. Afsnit 17.0.0. lyder efter ændringen således:

” **17.0.0. Fordeling af resultat**

Årets realiserede resultat er summen af risiko-, omkostnings- og rentegruppernes realiserede resultater.

Risikogrupperne i afdeling LPUA fremgår af afsnit 17.2.0. Det realiserede resultat for hver risikogruppe, der opgøres som resultatet efter risikobonus og før betaling af egenkapitalens risikoforrentning, beregnes som de i perioden bogførte betalte 2. ordens risikopræmier fratrukket dels de i perioden bogførte skader hørende til pensionsordninger i gruppen inklusiv ændringer i tekniske reserver såsom erstatningshensættelser, herunder RBNS og IBNR, og dels den ændring i administrationshensættelsen, som ovennævnte risikoresultat giver anledning til (det vil sige 1 pct. af ovennævnte risikopræmier fratrukket de bogførte skader inklusiv ændringer i tekniske reserver). Resultatet af genforsikring for hver risikogruppe indregnes i risikoresultatet. Gruppens realiserede resultat før risikobonus fremkommer ved at korrigere resultatet efter risikobonus med den i perioden udloddede risikobonus.

Afdeling LPUA udgør samlet en omkostningsgruppe, jf. afsnit 17.2.0. Det realiserede resultat for omkostningsgruppen, der opgøres som resultatet efter omkostningsbonus og før betaling af egenkapitalens risikoforrentning, beregnes for pensionsordningerne hørende til i gruppen som:

- de i perioden bogførte betalte 2. ordens omkostningsdækkende fradrag, herunder gebyrer
- de i perioden bogførte forsikringsmæssige administrationsomkostninger
- den i perioden bogførte pensionsbonus
- ændringen i administrationshensættelsen (på 1 pct. der er indeholdt i den retrospektive hensættelse), der ikke skyldes den tilskrevne forrentning eller risikoresultatet.

Pensionsbonus fratrækkes ved beregning af omkostningsresultatet, da pensionsbonus betragtes som udbetaling af andel af administrationshensættelsen til fx dækning af gebyrer.

Gruppens realiserede resultat før omkostningsbonus fremkommer ved at korrigeres resultatet efter omkostningsbonus med den i perioden udloddede omkostningsbonus.

Rentegrupperne i afdeling LPUA fremgår af afsnit 17.2.0. Renteresultatet for hver rentegruppe består af summen af renteresultaterne for de underliggende kontorentegrupper. Kontorentegrupperne fremgår også af afsnit 17.2.0. Renteresultatet for hver af disse kontorentegrupper (se afsnit 17.2.0) opgøres som:

- Pensionsteknisk resultat
- + overført investeringsafkast
- + pensionsafkastskat
- + tilskrivning af bonus
- + ændring i kollektivt bonuspotentiale
- + ændring i bonuspotentiale på fripolicydelser, som er foretaget jf. afsnit 21.2.10.
- risikoresultat (efter bonus)
- omkostningsresultat (efter bonus)

Det realiserede renteresultat for kontorentegrupperne, dog ikke medregnet ændringer i kollektivt bonuspotentiale eller ændringer i bonuspotentiale på fripolicydelser, som er foretaget jf. afsnit 21.2.10, kontribueres månedligt inden for hver kontorentegruppe.

Efter kontributionen kan det realiserede resultat for hver kontorentegruppe, jf. ovenstående, og dermed også det samlede realiserede resultat opgøres.

Det samlede realiserede resultat fremgår af en note til regnskabet.

Det samlede afkast for afdeling LPUA består af afkastet for

- Renteafdækningsaktiverne (Renteafd(.)), hvis formål er at afdække renterisiko-

en.. Kontorentegrupper med samme grundlagsrente deler renteafdækningsaktiver.

- Afdækningsaktiverne (Afd(.)), hvis formål er mere generelt at nedbringe investeringsrisikoen, og som deles enten på gruppeniveau (dvs. alle kontorentegrupper i LPUA), på grundlagsrenteniveau (dvs. alle kontorentegrupper med samme grundlagsrente) eller er tilknyttet en enkelt kontorentegruppe. Betegnelsen afdækningsaktiver er her en bred betegnelse, som kan omfatte ikke alene egentlige aktieafdækninger, men også investeringer i fx obligationer
- Investeringsaktiverne

Kontorentegrupper med samme grundlagsrente indgår i et afdækningsfællesskab, en såkaldt udjævningsgruppe. Afdeling LPUA har 2 udjævningsgrupper, jf. afsnit 17.2.0.

Som fordelingsnøgle bruges i det følgende betegnelsen markedsværdi primo måneden. Herved forstås for kontorentegruppe i (MV(i)) markedsværdien inklusive kollektivt bonuspotentiale (KB(i)) (med andel af kollektive bonuspotentialer fra de relevante omkostnings- og risikogrupper) fratrukket markedsværdien af en eventuel renteafdækning (RenteAfd(i)) og/eller afdækning (Afd(i)), og for egenkapitalens vedkommende er det markedsværdien primo måneden reduceret for den andel, der ikke er placeret i investerings og/eller afdækningsaktiver.

En kontorentegrupes andel af kollektive bonuspotentialer fra en omkostningsgruppe henholdsvis risikogruppe beregnes forholdsmæssigt ud fra de retrospektive hensættelser for kontorentegrupperne i risiko- og omkostningsgrupperne.

Afkastet fra det kollektive bonuspotentiale hørende til risiko- og omkostningsgrupperne indgår således som en del af de relevante kontorentegrupperes afkast, hvor afkastet er fordelt i forhold til størrelsen på de retrospektive hensættelser for kontorentegrupperne i risiko- og omkostningsgrupperne.

Fordeling af afkastet mellem udjævningsgrupperne

Udjævningsgruppe U får følgende andel af afkastet af investeringsaktiverne (Afkast(InvAkt)), idet egenkapitalen udgør sin egen udjævningsgruppe:

$$\frac{\sum_{i \in U} (MV(i) - Afd(i) - RenteAfd(i))}{\sum_{i \in LP} (MV(i) - Afd(i) - RenteAfd(i))} \text{Afkast(InvAkt)}$$

Renteafdækningsaktiverne er fordelt på udjævningsgrupperne ud fra grundlagsrenten. Afkastet for renteafdækningsaktiverne hørende til en given grundlagsrente tilfalder

derfor udjævningsgruppen med samme grundlagsrente. Tilbage er at fordele afkastet fra aktieafdækningsaktiverne. Hvis hele LPUA er fælles om en afdækning bruges samme nøgle som ovenfor til at fordele afkastet. Hvis en afdækning hører til én bestemt udjævningsgruppe, går hele afkastet af denne afdækning til udjævningsgruppen. Hvis en kontorentegruppe er alene om en afdækning, går afkastet til kontorentegruppen.

Fordeling af afkastet inden for udjævningsgrupperne

Hvis der ikke er tilknyttet renteafdækningsaktiver til en udjævningsgruppe, bliver afkastet for udjævningsgruppen fordelt mellem kontorentegrupperne ud fra deres markedsværdier primo måneden inklusive kollektivt bonuspotentialer (med andel af kollektive bonuspotentialer fra de relevante omkostnings- og risikogrupper):

$$\frac{MV(i)}{\sum_{i \in U} MV(i)} \text{Afkast}(U)$$

hvor $\text{Afkast}(U)$ angiver det samlede afkast indenfor udjævningsgruppen.

Hvis der er tilknyttet renteafdækningsaktiver til udjævningsgruppen opdeles afkastet på afkastet af investeringsaktiverne, $\text{AfkInv}(U)$, og afkastet af afdækningsaktiverne $\text{AfkAfd}(U)$. Afkastet af investeringsaktiverne fordeles indenfor udjævningsgruppen efter ovenstående nøgle, mens afkastet af afdækningsaktiverne fordeles efter følgende principper:

Hver kontorentegruppe indenfor udjævningsgruppen tildeles afkast svarende til ændringen i de garanterede ydelser og bonuspotentialer på fremtidige præmier, der udelukkende skyldes ændringer i diskonteringsrenten fra primo til ultimo måneden korri-geret for PAL-skat, tillagt kontorenten. Dvs. kontorentegruppe i får følgende afkast:

$$\Delta_{\text{Disk}}(\text{GY}+\text{BP})_i = \frac{\Delta(\text{GY}+\text{BP})_i - \Delta\text{Retro}_i + \Delta\text{KR}_i - \Delta\text{Risiko}_i - \Delta\text{Omkostning}_i}{(1 - \text{PAL})}$$

Hvor ΔRisiko_i betegner ændringer som følge af ændrede forudsætninger om risikofaktorer som levetid, invaliditet mm. og $\Delta\text{Omkostning}_i$ betegner ændringer som følge af ændrede forudsætninger om omkostningsfaktorer som administrationsfradrag, gebyrer mm. ΔRisiko_i og $\Delta\text{Omkostning}_i$ beregnes typisk én gang årligt.

Den resterende del af afkastet for udjævningsgruppe U (bemærk dette kan være negativt):

$$\text{Res}(U) = \text{AfkAfd}(U) - \sum_{i \in U} \Delta_{\text{Disk}}(\text{GY}+\text{BP})_i$$

fordeles mellem kontorentegrupperne i udjævningsgruppen, ud fra primoværdierne af GY og BP , det vil sige, at kontorentegruppe i får følgende afkast fra afdækningsaktiverne:

$$\text{AfkAfd}(i) = \Delta_{\text{Disk}}(\text{GY}+\text{BP})_i + \frac{(\text{GY}+\text{BP})_{\text{Primo}}}{\sum_{i \in U} (\text{GY}+\text{BP})_{\text{Primo}}} \text{Res}(U)$$

Afkastet for kontorentegrupperne i udjævningsgruppe U er dermed givet ved:

$$\text{Afk}(i) = \Delta_{\text{Disk}}(\text{GY}+\text{BP})_i + \frac{(\text{GY}+\text{BP})_{\text{Primo}}}{\sum_{i \in U} (\text{GY}+\text{BP})_{\text{Primo}}} \text{Res}(U) + \frac{\text{MV}(i)}{\sum_{i \in U} \text{MV}(i)} \text{AfkInv}(U)$$

Egenkapitalen forrentes med afkastet af de aktiver, den er investeret i, plus en risikoforrentning RFR p.a. Afkastet af de aktiver, der er investeret i, bliver tildelt direkte, mens risikoforrentningen betales af kontorentegrupperne i forbindelse med kontributionen. Egenkapitalens samlede forrentning beskattes med satsen for pensionsafkastskat PALSkat.

Risikoforrentningen betales af de enkelte kontorentegrupper ud fra den tildelte mængde egenkapital, som er bestemt ved den risiko, de belaster pensionskassen med.

De enkelte kontorentegrupper tildeles i første omgang egenkapital svarende til deres solvensbelastning, SolvensBelast(i), af pensionskassen. Solvensbelastningen, der beregnes kvartalsvis, følger bruttosolvensbehovet efter tabsabsorbering og er i samme størrelsesorden.

Den resterende del, residualen (Residual), der angiver forskellen mellem pensionskassens samlede egenkapital og summen af kontorentegruppernes solvensbelastning, fordeles på månedlig basis mellem kontorentegrupperne ud fra deres markedsværdi plus kollektivt bonuspotentiale (med andel af kollektive bonuspotentialer fra de relevante omkostnings- og risikogrupper) ganget med en faktor, der angiver målsætningen for eksponering i investeringsaktiver. Målsætningen for de garanterede ordningers eksponering i investeringsaktiver betegnes GarEksp, mens eksponeringen i investeringsaktiver for ordningerne med betinget garanti som udgangspunkt er 100 pct.

Pensionskassen styrer sine kapitalforhold efter dels individuel solvens (konkursrisiko på højst IS pct. på 1-års horisont) og dels ud fra en skønnet opgørelse af ønsket basis kapital (akkumuleret insolvenssandsynlighed på AkkIS pct. på 10-års horisont). Disse sandsynligheder danner grundlag for fastlæggelse af en rimelig størrelse for risikoforrentningen (RFR). Ud fra disse risikorammer fastlægges for et kalenderår ad gangen målsætningen for omfanget af investeringsaktiver i de garanterede grundlag GarEksp.

Kontorentegruppe i's vægt ved fordeling af residualen er:

$$\text{ResVægt}(i) = \frac{\text{MV}(i) \cdot \text{Eksp}(i)}{\sum_i^{\text{LP}+\text{LPUA}} \text{MV}(i) \cdot \text{Eksp}(i)}$$

Hvor LP+LPUA angiver, at der summeres over alle kontorentegrupper i afdeling LP

og LPUA.

Hvor Eksp(i) er defineret ved:

$$\text{Eksp}(i) = \begin{cases} \text{GarEksp} - \text{Just}(i), & i \in \{\text{Garanterede ordninger}\} \\ 1 - \text{Just}(i), & i \in \{\text{Ordninger med betinget garanti}\} \end{cases}$$

Hvor Just(i) for de garanterede ordninger angiver forskellen mellem målsætningen og den valgte procentdel af investeringsaktiver og for ordninger med betinget garanti angiver Just(i) forskellen mellem fuld investering i investeringsaktiver og den valgte procentdel af investeringsaktiver for kontorentegruppe i. Denne justering kan direkte relateres til kontorentegruppens separate afdækningsaktiver.

Residualen på kontorentegruppeniveau kan fortolkes som den risiko, kontorentegruppen pålægger egenkapitalen ud over den kortsigtede risiko, som fås fra individuel solvens.

Vægten, som kontorentegruppe i tillægges for belastningen af egenkapitalen (EKBelast(i)), beregnes hermed som:

$$\text{EKBelast}(i) = \frac{\text{ResVægt}(i) \cdot \text{Residual} + \text{SolvensBelast}(i)}{\sum_i^{\text{LP} + \text{LPUA}} (\text{ResVægt}(i) \cdot \text{Residual} + \text{SolvensBelast}(i))}$$

Ved et positivt renteresultat tilbagebetales først lån af bonuspotentiale på fripoliceydelse. Herefter betales egenkapitalens risikoforrentning i henhold til overstående beregning. Egenkapitalens samlede risikoforrentning kan ikke overstige summen af de realiserede resultater (dog ikke medregnet ændringer i kollektivt bonuspotentiale eller ændringer i bonuspotentiale på fripoliceydelse) fratrukket eventuel tilbagebetaling af lån på fripoliceydelse for kontorentegrupperne. I den udstrækning en kontorentegruppe ikke har mulighed for at dække sin andel af risikoforrentningen, overføres den manglende forrentning til en skyggekonto for egenkapitalen for den pågældende gruppe. Den samlede manglende risikoforrentning fremgår af en note til regnskabet. Skyggekonti forrentes på månedsbasis på samme måde som egenkapitalen, dog uden risikoforrentning, dvs. som følger:

$$\text{SKE}_{\text{Ult}} = \text{SKE}_{\text{Pri}} (1 + \text{IA}_{\text{EK}})$$

hvor SKE_{Ult} og SKE_{Pri} er ultimo hhv. primo værdien for skyggekontoen hørende til kontorentegruppen (hhv. risiko- og omkostningsgruppen), og IA_{EK} er afkastet (i pct.) af de aktiver, som egenkapitalen er investeret i:

$$\text{IA}_{\text{EK}} = \frac{\text{EK}_{\text{Ult}}}{\text{EK}_{\text{Pri}}} - 1$$

Er periodens renteresultat for en kontorentegruppe større end det tilbagebetalte lån på

fripolicydelser og egenkapitalens risikoforrentning hørende til kontorentegruppen, dækkes dernæst skyggekontoen hørende til egenkapitalen. Er resultatet herefter stadig positivt, allokeres det resterende beløb som kollektivt bonuspotentiale for den pågældende kontorentegruppe

Hvis periodens renteresultat er negativt, overføres hele risikoforrentningen hørende til den pågældende kontorentegruppe til skyggekontoen. Kontorentegruppen skal endvidere i det omfang, det er muligt, dække det negative resultat med egne midler efter de i afsnit 21.2.10 anførte retningslinjer, dvs. ved en reduktion af bonuspotentialet på fripolicydelser, efter at der først er foretaget en nedskrivning af det kollektive bonuspotentiale. Såfremt det kollektive bonuspotentiale og bonuspotentialet på fripolicydelser for en kontorentegruppe ikke fuldt ud kan dække kontorentegruppens negative resultat, dækkes det resterende beløb af egenkapitalen. Det beløb, som egenkapitalen reduceres med, tilskrives skyggekontoen for den pågældende kontorentegruppe.

Hvis periodens risikoresultat for en risikogrube er positivt, henlægges resultatet til kollektivt bonuspotentiale for den pågældende risikogrube, dog dækkes først eventuel skyggekonto hørende til risikogruppen. Er periodens risikoresultat negativt, dækkes det først ved nedskrivning af det kollektive bonuspotentiale. Såfremt det kollektive bonuspotentiale for en risikogrube ikke fuldt ud kan dække risikogruppens negative risikoresultat, dækkes det resterende beløb af egenkapitalen. Det beløb, som egenkapitalen reduceres med, tilskrives skyggekontoen for den pågældende risikogrube.

Hvis periodens omkostningsresultat er positivt, henlægges resultatet til kollektivt bonuspotentiale for omkostningsgruppen, dog dækkes først eventuel skyggekonto hørende til omkostningsgruppen. Er periodens omkostningsresultat negativt, dækkes det først ved nedskrivning af det kollektive bonuspotentiale. Såfremt det kollektive bonuspotentiale for en omkostningsgruppe ikke fuldt ud kan dække gruppens negative omkostningsresultat, dækkes det resterende beløb af egenkapitalen. Det beløb, som egenkapitalen reduceres med, tilskrives skyggekontoen for omkostningsgruppen.

Ovenstående regler gælder fra og med regnskabsåret 2014 og kan ændres af bestyrelsen med anmeldelse til Finanstilsynet.”

For afdeling LR findes reglerne om forrentning af skyggekontoen i afsnit 11.0.0. under punkt 1 i teknisk grundlag, hvor ordene ”tillagt den anmeldte risikoforrentning” nu er fjernet. Endvidere er punkt 3 og 4 rettet, så det fremgår, at eventuel skyggekonto dækkes, før der henlægges til de kollektive bonusansættelser, og endeligt er punkt 5 rettet, så det fremgår, at reglerne gælder fra og med regnskabsåret 2014. Afsnit 11.0.0. lyder efter ændringen således:

” **11.0.0. Fordeling af resultat**

Årets realiserede resultat er summen af risiko-, omkostnings- og rentegruppens realiserede resultater.

Afdeling LR består af én risikogrube, én omkostningsgruppe og én rentegrube.

Det realiserede resultat for risikogruppen, der opgøres som resultatet efter risikobo-

nus, beregnes som de i perioden bogførte betalte 2. ordens risikopræmier fratrukket de i perioden bogførte skader inklusiv ændringer i tekniske reserver såsom erstatningshensættelser, herunder RBNS og IBNR. Gruppens realiserede resultat før risikobonus fremkommer ved at korrigere resultatet efter risikobonus med den i perioden udloddede risikobonus.

Det realiserede resultat for omkostningsgruppen beregnes som:

de i perioden bogførte betalte 2. ordens omkostningsdækkende fradrag, herunder gebyrer
- de i perioden bogførte forsikringsmæssige administrationsomkostninger

Renteresultatet for rentegruppen opgøres som:

Teknisk resultat
+ overført investeringsafkast
+ pensionsafkastskat
+ tilskrivning af bonus
+ ændring i kollektivt bonuspotentiale
+ ændring i bonuspotentiale på fripolicydelser, som er foretaget i medfør af punkt 1 eller 2 nedenfor

- risikoresultat (efter bonus)
- omkostningsresultat

De realiserede resultater opgøres månedligt.

Det samlede realiserede resultat fremgår af en note til regnskabet.

1. Periodens realiserede renteresultat disponeres således, at der henlægges til særlige bonushensættelser type A, så de udgør 4 pct. af de retrospektive pensionsmæssige hensættelser. Dog skal der mindst henlægges til de særlige bonushensættelser type A, svarende til en forrentning med kontorenten af størrelsen (særlige bonushensættelser type A_{primo} -0,5·periodens udbetalte pensionistillæg).

Hvis skyggekontoen for egenkapitalen, jf. stk. 2, er positiv, forrentes skyggekontoen for egenkapitalen primo perioden med en forrentning svarende til en årlig forrentning med afkastprocenten for egenkapitalen i afdeling LP. Er årets realiserede renteresultat større end forrentningen af de særlige bonushensættelser type A tilbagebetales først et eventuelt forbrug af bonuspotentiale på fripolicydelser, dernæst betales forrentningen af en eventuel skyggekonto for egenkapitalen

2. Periodens realiserede renteresultat herudover, dog reduceret for pensionsafkast-skat, fordeles til livrenteforsikringerne, herunder i form af henlæggelser til kollektivt bonuspotentiale.

Hvis periodens realiserede renteresultat er negativt for livrenteforsikringerne, foretages først en nedskrivning af det kollektive bonuspotentiale, dernæst dækkes det negative resultat så vidt muligt gennem en forholdsmæssig reduktion af bonuspotentialet på fripolicydelser.

Såfremt bonuspotentialet på fripolicydelser ikke fuldt ud kan dække livrenteforsikringernes andel af årets realiserede resultat, dækkes det resterende beløb af egenkapitalen i afdeling LP. Det beløb, som egenkapitalen i LP herved har bidraget med, overføres til en skyggekonto for egenkapitalen.

3. Hvis periodens risikoresultat for risikogruppen er positivt, henlægges resultatet til kollektivt bonuspotentiale for risikogruppen dog dækkes først eventuel skyggekonto hørende til risikogruppen. Er periodens risikoresultat negativt, dækkes det først ved nedskrivning af det kollektive bonuspotentiale. Såfremt det kollektive bonuspotentiale for risikogruppen ikke fuldt ud kan dække risikogruppens negative risikoresultat, dækkes det resterende beløb af egenkapitalen i afdeling LP. Det beløb, som egenkapitalen i LP reduceres med, tilskrives skyggekontoen for risikogruppen.
4. Hvis periodens omkostningsresultat er positivt, henlægges resultatet til kollektivt bonuspotentiale for omkostningsgruppen, dog dækkes først eventuel skyggekonto hørende til omkostningsgruppen. Er periodens omkostningsresultat negativt, dækkes det først ved nedskrivning af det kollektive bonuspotentiale. Såfremt det kollektive bonuspotentiale for en omkostningsgruppe ikke fuldt ud kan dække gruppens negative omkostningsresultat, dækkes det resterende beløb af egenkapitalen i afdeling LP. Det beløb, som egenkapitalen i LP reduceres med, tilskrives skyggekontoen for omkostningsgruppen.

5. Ovenstående regler gælder fra og med regnskabsåret 2014 og kan ændres af bestyrelsen med anmeldelse til Finanstilsynet.”

Afsnit 21 af teknisk grundlag for afdeling LP, afsnit 17 af teknisk grundlag for afdeling LPUA og afsnit 11 af teknisk grundlag for afdeling LR fremgår i fuld længde og med ændringskrift af bilag 1, 2 og 3 til anmeldelsen.

Redegørelse for de juridiske konsekvenser for forsikringstagerne

Livsforsikringsselskabet skal redegøre for de juridiske konsekvenser for den enkelte forsikringstager og andre berettigede efter forsikringsaftalerne, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 6. Er der ingen konsekvenser, skal livsforsikringsselskabet redegøre herfor.

Ingen konsekvenser

Redegørelse for de økonomiske konsekvenser for forsikringstagerne

Livsforsikringsselskabet skal redegøre for de økonomiske konsekvenser for de enkelte forsikringstager og andre berettigede efter forsikringsaftalerne, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 6. Er der ingen konsekvenser, skal livsforsikringsselskabet redegøre herfor.

Redegørelsen skal som minimum overholde kravene i bekendtgørelsens § 3, stk. 1, og stk. 3-5.

I 2013 udgjorde risikoforrentningen af skyggekontoen ca. 54 mio. kr., hvoraf kun ca. 0,5 mio. kr. hørte til kontributionsgrupper med betinget garanti og skyldtes måneder med negativt renteresultat. Risikoforretningen af skyggekonti vedrørte dermed stort set kun kontributionsgrupper med garanterede ordninger, hvor skyggekontiene er relativt store efter den finansielle krise.

Fjernelsen af risikoforrentningen af skyggekontiene medfører, at kontributionsgrupper med skyggekonto hurtigere kan få betalt skyggekontoen og dermed kan opbygge kollektivt bonuspotentiale. Dog vil kollektivt bonuspotentiale i de garanterede ordninger formentlig blive brugt til at styrke hensættelserne, ikke til forhøjelse af pensionen. I praksis vil den anmeldte ændring vedrørende forrentning af skyggekontoen derfor ikke få betydning for forsikringstagerne.

Med hensyn til ændringen af fordelingen af risikoforrentningen, betyder de nye solvensregler, at de garanterede ordninger bliver forholdsvis mere solvensbelastende og dermed kommer til at stå for en større del af risikoforrentningen. Med det nugældende niveau for egenkapital og risikoforrentning er det vurderingen, at de garanterede ordninger skal betale 8-10 mio. kr. mere i risikoforrentning på årsbasis. Men da eventuelt kollektivt bonuspotentiale for disse grupper formentlig vil blive brugt til at styrke hensættelserne, vil det reelt ikke få konsekvenser for de forsikrede med garanterede ordninger, at det kollektive bonuspotentiale kommer til at vokse langsommere eller at skyggekontoen stiger mere. For ordninger med betinget garanti er solvensbelastningen forholdsvis mindre, og de kollektive hensættelser vil derfor kunne stige med 8-10 mio. kr. mere på årsbasis. Da hensættelserne for disse ordninger er på omkring 40 mia. kr., får det ikke den store betydning for forsikringstagerne.

Redegørelse for de juridiske konsekvenser for livsforsikringsselskabet

Livsforsikringsselskabet skal redegøre for de juridiske konsekvenser for livsforsikringsselskabet, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 7. Er der ingen konsekvenser, skal livsforsikringsselskabet redegøre herfor. Redegørelsen kan alternativt anføres i "Redegørelse i henhold til § 6 stk. 1.", jf. bekendtgørelsens § 6, stk. 1.

Pensionskassen har fået oplyst, at det er Finanstilsynets holdning, at en rimelig forrentning af skyggekontoen ikke kan overstige den forrentning, som egenkapitalen får som følge af det investeringsafkast, der tilfalder egenkapitalen. Den anmeldte ændring betyder, at pensionskassens regler om forrentning af skyggekonti kommer i overensstemmelse hermed.

Redegørelse for de økonomiske og aktuariemæssige konsekvenser for livsforsikringselskabet

Livsforsikringselskabet skal redegøre for de økonomiske og aktuariemæssige konsekvenser for livsforsikringselskabet, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 6. Er der ingen konsekvenser, skal livsforsikringselskabet redegøre herfor.

Redegørelsen skal som minimum overholde kravene i bekendtgørelsens § 3, stk. 2, og stk. 6-7.

Redegørelsen kan alternativt anføres i "Redegørelse i henhold til § 6, stk. 1.", jf. bekendtgørelsens § 6, stk. 1.

Som nævnt udgjorde risikoforrentningen af skyggekontoen i 2013 ca. 54 mio. kr., hvoraf kun ca. 0,5 mio. kr. hørte til kontributionsgrupper med betinget garanti og skyldtes måneder med negativt renteresultat. Risikoforrentningen af skyggekonti har dermed stort set kun vedrørt kontributionsgrupper med garanterede ordninger.

Fjernelsen af risikoforrentningen af skyggekontiene medfører, at kontributionsgrupper med skyggekonto hurtigere kan få betalt skyggekontoen og dermed kan opbygge kollektivt bonuspotentiale.

Solvensmæssigt skal kontributionsgrupper med garanterede ordninger og skyggekonto opbygge betydelige kollektive bonushensættelser for ikke at belaste egenkapitalens solvensmæssigt. Der er ikke udsigt til, at det vil ske.

Egenkapitalen vil vokse langsommere. Egenkapital og andre buffere er dog af betryggende størrelse, således at den anmeldte ændring alt i alt ikke forventes at få konsekvenser for fx pensionskassens solvens eller investeringsstrategi.

Med hensyn til ændringen af fordelingen af risikoforrentningen, betyder de nye solvensregler, at de garanterede ordninger bliver forholdsvis mere solvensbelastende og dermed kommer til at stå for en større del af risikoforrentningen. Med det nugældende niveau for egenkapital og risikoforrentning er det vurderingen, at de garanterede ordninger skal betale 8-10 mio. kr. mere i risikoforrentning på årsbasis. Men der vil være en vis sandsynlighed for, at de garanterede ordninger ikke har overskud nok til at betale den øgede risikoforrentning. Derfor vil også denne ændring formentlig betyde, at egenkapitalen vil vokse lidt langsommere end hidtil.

Navn

Angivelse af navn

Niels Lihn Jørgensen

Dato og underskrift

28/7 2014

Navn

Angivelse af navn

Gyrithe Grindsted

Dato og underskrift

28/7-2014

Navn

Angivelse af navn

Dato og underskrift

21.0.0. Fordeling af resultat og bonusregler

21.0.0. Fordeling af resultat

Årets realiserede resultat er summen af risiko-, omkostnings- og rentegruppernes realiserede resultater.

Risikogrupperne i afdeling LP fremgår af afsnit 21.2.0. Det realiserede resultat for hver risikogruppe, der opgøres som resultatet efter risikobonus og før betaling af egenkapitalens risikoforrentning, beregnes som de i perioden bogførte betalte 2. ordens risikopræmier fratrukket dels de i perioden bogførte skader hørende til pensionsordninger i gruppen inklusiv ændringer i tekniske reserver såsom erstatningshensættelser, herunder RBNS og IBNR, og dels den ændring i administrationshensættelsen, som ovennævnte risikoresultat giver anledning til (det vil sige 1 pct. af ovennævnte risikopræmier fratrukket de bogførte skader inklusiv ændringer i tekniske reserver). Resultatet af genforsikring for hver risikogruppe indregnes i risikoresultatet. Gruppens realiserede resultat før risikobonus fremkommer ved at korrigere resultatet efter risikobonus med den i perioden udloddede risikobonus.

Afdeling LP udgør samlet en omkostningsgruppe, jf. afsnit 21.2.0. Det realiserede resultat for omkostningsgruppen, der opgøres som resultatet efter omkostningsbonus og før betaling af egenkapitalens risikoforrentning, beregnes for pensionsordningerne hørende til i gruppen som:

- de i perioden bogførte betalte 2. ordens omkostningsdækkende fradrag, herunder gebyrer
- de i perioden bogførte forsikringsmæssige administrationsomkostninger
- den i perioden bogførte pensionsbonus
- ændringen i administrationshensættelsen (på 1 pct. der er indeholdt i den retrospektive hensættelse), der ikke skyldes den tilskrevne forrentning eller risikoresultatet.

Pensionsbonus fratrækkes ved beregning af omkostningsresultatet, da pensionsbonus betragtes som udbetaling af andel af administrationshensættelsen til fx dækning af gebyrer.

Gruppens realiserede resultat før omkostningsbonus fremkommer ved at korrigere resultatet efter omkostningsbonus med den i perioden udloddede omkostningsbonus.

Rentegrupperne i afdeling LP fremgår af afsnit 21.2.0. Renteresultatet for hver rentegruppe består af summen af renteresultaterne for de underliggende kontorentegrupper. Kontorentegrupperne fremgår også af afsnit 21.2.0. Renteresultatet for hver af disse kontorentegrupper (se afsnit 21.2.0) opgøres som:

- Pensionsteknisk resultat
- + overført investeringsafkast
- + pensionsafkastskat

- + tilskrivning af bonus
- + ændring i kollektivt bonuspotentiale
- + ændring i bonuspotentiale på fripoliceydelse, som er foretaget jf. afsnit 25.2.10
- risikoresultatet (efter bonus)
- omkostningsresultatet (efter bonus)

Det realiserede renteresultat for kontorentegrupperne, dog ikke medregnet ændringer i kollektivt bonuspotentiale eller ændringer i bonuspotentiale på fripoliceydelse, som er foretaget jf. afsnit 25.2.10, kontribueres månedligt inden for hver kontorentegruppe.

Efter kontributionen kan det realiserede renteresultat for hver kontorentegruppe, jf. ovenstående, og dermed også det samlede realiserede renteresultat opgøres.

Det samlede realiserede resultat fremgår af en note til regnskabet.

Det samlede afkast for afdeling LP består af afkastet for

- Renteafdækningsaktiverne (Renteafd(.)), hvis formål er at afdække renterisikoen. Kontorentegrupper med samme grundlagsrente deler renteafdækningsaktiver
- Afdækningsaktiverne (Afd(.)), hvis formål er mere generelt at nedbringe investeringsrisikoen, og som deles enten på gruppeniveau (dvs. alle kontorentegrupper i LP), på grundlagsrenteniveau (dvs. alle kontorentegrupper med samme grundlagsrente) eller er tilknyttet en enkelt kontorentegruppe. Betegnelsen afdækningsaktiver er her en bred betegnelse, som kan omfatte ikke alene egentlige aktieafdækninger, men også investeringer i fx obligationer
- Investeringsaktiverne

Kontorentegrupper med samme grundlagsrente kan indgå i et afdækningsfællesskab, en såkaldt udjævningsgruppe. Afdeling LP har 3 udjævningsgrupper, jf. afsnit 21.2.0.

Som fordelingsnøgle bruges i det følgende betegnelsen markedsværdi primo måneden. Herved forstås for kontorentegruppe i (MV(i)) markedsværdien inklusive kollektivt bonuspotentiale (KB(i)) (med andel af kollektive bonuspotentiale fra de relevante omkostnings- og risikogrupper) fratrukket markedsværdien af en eventuel renteafdækning (RenteAfd(i)) og/eller afdækning (Afd(i)), og for egenkapitalens vedkommende er det markedsværdien primo måneden reduceret for den andel, der ikke er placeret i investerings og/eller afdækningsaktiver.

-En kontorentegruppens andel af kollektive bonuspotentiale fra en omkostningsgruppe henholdsvis risikogrupper beregnes forholdsmæssigt ud fra de retrospektive hensættelser for kontorentegrupperne i risiko- og omkostningsgrupperne.

Afkastet fra det kollektive bonuspotentiale hørende til risiko- og omkostningsgrupperne indgår således som en del af de relevante kontorentegrupperes afkast,

hvor afkastet er fordelt i forhold til størrelsen på de retrospektive hensættelser for kontorentegrupperne i risiko- og omkostningsgrupperne.

Fordeling af afkastet mellem udjævningsgrupperne

Udjævningsgruppe U får følgende andel af afkastet af investeringsaktiverne (Afkast(InvAkt)), idet egenkapitalen udgør sin egen udjævningsgruppe:

$$\frac{\sum_{i \in U} (MV(i) - Afd(i) - RenteAfd(i))}{\sum_{i \in LP} MV(i) - Afd(i) - RenteAfd(i)} \text{Afkast(InvAkt)}$$

Renteafdækningsaktiverne er fordelt på udjævningsgrupperne ud fra grundlagsrenten. Afkastet for renteafdækningsaktiverne hørende til en given grundlagsrente tilfalder derfor udjævningsgruppen med samme grundlagsrente. Tilbage er at fordele afkastet fra afdækningsaktiverne. Hvis hele LP er fælles om en afdækning, bruges samme nøgle som ovenfor til at fordele afkastet. Hvis en afdækning hører til én bestemt udjævningsgruppe, går hele afkastet af denne afdækning til udjævningsgruppen. Hvis en kontorentegruppe er alene om en afdækning, går afkastet til kontorentegruppen.

Fordeling af afkastet inden for udjævningsgrupperne

Hvis der ikke er tilknyttet renteafdækningsaktiver til en udjævningsgruppe, bliver afkastet for udjævningsgruppen fordelt mellem kontorentegrupperne ud fra deres markedsværdier primo måneden inklusive kollektivt bonuspotentialer (med andel af kollektive bonuspotentialer fra de relevante omkostnings- og risikogrupper):

$$\frac{MV(i)}{\sum_{i \in U} MV(i)} \text{Afkast}(U)$$

hvor Afkast(U) angiver det samlede afkast indenfor udjævningsgruppen.

Hvis der er tilknyttet renteafdækningsaktiver til udjævningsgruppen opdeles afkastet på afkastet af investeringsaktiverne, AfkInv(U), og afkastet af afdækningsaktiverne AfkAfd(U). Afkastet af investeringsaktiverne fordeles indenfor udjævningsgruppen efter ovenstående nøgle, mens afkastet af afdækningsaktiverne fordeles efter følgende principper:

Hver kontorentegruppe indenfor udjævningsgruppen tildeles afkast svarende til ændringen i de garanterede ydelser og bonuspotentialer på fremtidige præmier, der udelukkende skyldes ændringer i diskonteringsrenten fra primo til ultimo måneden korrigeret for PAL-skat, tillagt kontorenten. Dvs. kontorentegruppe i får følgende afkast:

$$\Delta_{\text{Disk}}(\text{GY}+\text{BP})_i = \frac{\Delta(\text{GY}+\text{BP})_i - \Delta\text{Retro}_i + \Delta\text{KR}_i - \Delta\text{Risiko}_i - \Delta\text{Omkostning}_i}{(1 - \text{PAL})}$$

Hvor ΔRisiko_i betegner ændringer som følge af ændrede forudsætninger om risikofaktorer som levetid, invaliditet mm. og $\Delta\text{Omkostning}_i$ betegner ændringer som følge af æn-

drede forudsætninger om omkostningsfaktorer som administrationsfradrag, gebyrer mm. ΔRisiko_i og $\Delta\text{Omkostning}_i$ beregnes typisk én gang årligt.

Den resterende del af afkastet for udjævningsgruppe U (bemærk dette kan være negativt):

$$\text{Res}(U) = \text{AfkAfd}(U) - \sum_{i \in U} \Delta_{\text{Disk}}(\text{GY}+\text{BP})_i$$

fordeles mellem kontorentegrupperne i udjævningsgruppen ud fra primoværdierne af GY og BP, det vil sige, at kontorentegruppe i får følgende afkast fra afdækningsaktiverne:

$$\text{AfkAfd}(i) = \Delta_{\text{Disk}}(\text{GY}+\text{BP})_i + \frac{(\text{GY}+\text{BP})_{\text{Primo}}}{\sum_{i \in U} (\text{GY}+\text{BP})_{\text{Primo}}} \text{Res}(U)$$

Afkastet for kontorentegrupperne i udjævningsgruppe U er dermed givet ved:

$$\text{Afk}(i) = \Delta_{\text{Disk}}(\text{GY}+\text{BP})_i + \frac{(\text{GY}+\text{BP})_{\text{Primo}}}{\sum_{i \in U} (\text{GY}+\text{BP})_{\text{Primo}}} \text{Res}(U) + \frac{\text{MV}(i)}{\sum_{i \in U} \text{MV}(i)} \text{AfkInv}(U)$$

Egenkapitalen forrentes med afkastet af de aktiver, den er investeret i, plus en risikoforrentning RFR p.a. Afkastet af de aktiver, den er investeret i, bliver tildelt direkte, mens risikoforrentningen betales af kontorentegrupperne i forbindelse med kontributionen. Egenkapitalens samlede forrentning beskattes med satsen for pensionsafkastskat PALSkat.

Risikoforrentningen betales af de enkelte kontorentegrupper ud fra den tildelte mængde egenkapital, som er bestemt ved den risiko, de belaster pensionskassen med.

De enkelte kontorentegrupper tildeles i første omgang egenkapital svarende til deres solvensbelastning, $\text{SolvensBelast}(i)$, af pensionskassen. Solvensbelastningen, der beregnes kvartalsvis, følger bruttosolvensbehovet efter tabsabsorbering og er i samme størrelsesorden.

Den resterende del, residualen (Residual), der angiver forskellen mellem pensionskassens samlede egenkapital og summen af kontorentegruppernes solvensbelastning, fordeles på månedlig basis mellem kontorentegrupperne. Risikoforrentningen fordeles ud på de enkelte kontorentegrupper efter hvor stor en risiko, den enkelte gruppe udgør for pensionskassen. Fordelingsnøglen for risikoforrentningen opdateres efter følgende fremgangsmåde:

Pensionskassens individuelle solvens beregnes hvert kvartal som summen af:

- a) En opgjort individuel solvens for hver kontorentegruppe omfattende de elementer af individuel solvens, hvor der kan ske kontribution ($\text{VAR}(i)$)
- b) En opgjort individuel solvens for samtlige kontorentegrupper omfattende de elementer, hvor der ikke kan ske kontribution (operationelle risici)

~~e) Egenkapitalens bidrag til individuel solvens.~~

~~De enkelte kontorentegrupper tildeles egenkapital svarende til deres bidrag til individuel solvens, jf. a) ovenfor. Denne andel er dermed fast på kvartalsbasis.~~

~~Der beregnes månedligt en residual (Residual), der angiver forskellen mellem pensionskassens samlede egenkapital og summen af det individuelle solvensbehov for alle kontorentegrupper, jf. a) ovenfor. Residualen fordeles mellem kontorentegrupperne ud fra deres markedsværdi plus kollektivt bonuspotential (med andel af kollektive bonuspotentialer fra de relevante omkostnings- og risikogrupper) ganget med en faktor, der angiver målsætningen for eksponering i investeringsaktiver. Målsætningen for de garanterede ordningers eksponering i investeringsaktiver betegnes GarEksp, mens eksponeringen i investeringsaktiver for ordningerne med betinget garanti som udgangspunkt er 100 pct.~~

Pensionskassen styrer sine kapitalforhold efter dels individuel solvens (konkursrisiko på højst IS pct. på 1-års horisont) og dels ud fra en skønnet opgørelse af ønsket basiskapital (akkumuleret insolvenssandsynlighed på AkkIS pct. på 10-års horisont). Disse sandsynligheder danner grundlag for fastlæggelse af en rimelig størrelse af risikoforrentningen (RFR). Ud fra disse risikorammer fastlægges for et kalenderår ad gangen målsætningen for omfanget af investeringsaktiver i de garanterede grundlag GarEksp.

Kontorentegruppe i's vægt ved fordeling af residualen er:

$$\text{ResVægt}(i) = \frac{MV(i) \cdot \text{Eksp}(i)}{\sum_i^{LP+LPUA} MV(i) \cdot \text{Eksp}(i)}$$

Hvor LP+LPUA angiver, at der summeres over alle kontorentegrupper i afdeling LP og LPUA.

Hvor Eksp(i) er defineret ved:

$$\text{Eksp}(i) = \begin{cases} \text{GarEksp} - \text{Just}(i), & i \in \{\text{Garanterede ordninger}\} \\ 1 - \text{Just}(i), & i \in \{\text{Ordninger med betinget garanti}\} \end{cases}$$

Hvor Just(i) for de garanterede ordninger angiver forskellen mellem målsætningen og den valgte procentdel af investeringsaktiver og for ordninger med betinget garanti angiver Just(i) forskellen mellem fuld investering i investeringsaktiver og den valgte procentdel af investeringsaktiver for kontorentegruppe i. Denne justering kan direkte relateres til kontorentegruppens separate afdækningsaktiver.

Residualen på kontorentegruppeniveau kan fortolkes som den risiko, kontorentegruppen pålægger egenkapitalen ud over den kortsigtede risiko, som fås fra individuel solvens.

Vægten, som kontorentegrupper i tillægges for belastningen af egenkapitalen (EKBelast(i)), beregnes hermed som:

$$EKBelast(i) = \frac{ResVægt(i) \cdot Residual + SolvensBelast(i)}{\sum_i^{LP+LPUA} (ResVægt(i) \cdot Residual + SolvensBelast(i))}$$

$$EKBelast(i) = \frac{ResVægt(i) \cdot Residual + VAR(i)}{\sum_i (ResVægt(i) \cdot Residual + VAR(i))}$$

Ved et positivt renteresultat tilbagebetales først lån af bonuspotentiale på fripoliceydelse. Herefter betales egenkapitalens risikoforrentning i henhold til overstående beregning. Egenkapitalens samlede risikoforrentning kan ikke overstige summen af de realiserede resultater (dog ikke medregnet ændringer i kollektivt bonuspotentiale eller ændringer i bonuspotentiale på fripoliceydelse) fratrukket eventuel tilbagebetaling af lån på fripoliceydelse for kontorentegrupperne. I den udstrækning en kontorentegrupper ikke har mulighed for at dække sin andel af risikoforrentningen, overføres den manglende forrentning til en skyggekonto for egenkapitalen for den pågældende gruppe. Den samlede manglende risikoforrentning fremgår af en note til regnskabet. Skyggekonti forrentes på månedsbasis på samme måde som egenkapitalen, dog uden risikoforrentning, dvs. som følger:

$$SKE_{Ult} = SKE_{Pri} (1 + RFR_{md} + IA_{EK})$$

hvor SKE_{Ult} og SKE_{Pri} er ultimo hhv. primo værdien for skyggekontoen hørende til kontorentegruppen (hhv. risiko- og omkostningsgruppen), ~~RFR_{md} er risikoforrentningen på månedsbasis $(= ((1 + RFR)^{1/12} - 1))$~~ , og IA_{EK} er afkastet (i pct.) af de aktiver, som egenkapitalen er investeret i:

$$IA_{EK} = \frac{EK_{Ult}}{EK_{Pri}} - 1$$

Er periodens renteresultat for en kontorentegrupper større end det tilbagebetalte lån på fripoliceydelse og egenkapitalens risikoforrentning hørende til kontorentegruppen, dækkes dernæst skyggekontoen hørende til egenkapitalen. Er resultatet herefter stadig positivt, allokeres det resterende beløb som kollektivt bonuspotentiale for den pågældende kontorentegrupper.

Hvis periodens renteresultat er negativt, overføres hele risikoforrentningen hørende til den pågældende kontorentegrupper til skyggekontoen. Kontorentegruppen skal endvidere i det omfang, det er muligt, dække det negative renteresultat med egne midler efter de i afsnit 25.2.10 anførte retningslinjer, dvs. ved en reduktion af bonuspotentialet på fripoliceydelse, efter at der først er foretaget en nedskrivning af det kollektive bonuspotentiale. Såfremt det kollektive bonuspotentiale og bonuspotentialet på fripoliceydelse for en kontorentegrupper ikke fuldt ud kan dække kontorentegruppens negative renteresultat, dækkes det resterende beløb af egenkapitalen. Det beløb, som egenkapitalen reduceres med, tilskrives skyggekontoen for den pågældende kontorentegrupper.

Hvis periodens risikoresultat for en risikogruppe er positivt, henlægges resultatet til kollektivt bonuspotentiale for den pågældende risikogruppe, dog dækkes først eventuel skyggekonto hørende til risikogruppen. Er periodens risikoresultat negativt, dækkes det først ved nedskrivning af det kollektive bonuspotentiale. Såfremt det kollektive bonuspotentiale for en risikogruppe ikke fuldt ud kan dække risikogruppens negative risikoresultat, dækkes det resterende beløb af egenkapitalen. Det beløb, som egenkapitalen reduceres med, tilskrives skyggekontoen for den pågældende risikogruppe.

Hvis periodens omkostningsresultat er positivt, henlægges resultatet til kollektivt bonuspotentiale for omkostningsgruppen, dog dækkes først eventuel skyggekonto hørende til omkostningsgruppen. Er periodens omkostningsresultat negativt, dækkes det først ved nedskrivning af det kollektive bonuspotentiale. Såfremt det kollektive bonuspotentiale for en omkostningsgruppe ikke fuldt ud kan dække gruppens negative omkostningsresultat, dækkes det resterende beløb af egenkapitalen. Det beløb, som egenkapitalen reduceres med, tilskrives skyggekontoen for omkostningsgruppen.

Ovenstående regler gælder fra og med regnskabsåret 2014 og kan ændres af bestyrelsen med anmeldelse til Finanstilsynet.

21.1.0. Bonusregulativ

Dette bonusregulativ gælder for alle medlemmer og pensionister i afdeling LP.

Reglerne for bonusfordeling kan ændres også for allerede tegnede pensionsordninger.

Allerede fordelt bonus kan ikke berøres, se dog de nævnte forbehold i afsnit 2.

21.2.0. Kontributionsgrupper: rentegrupper, kontorentegrupper, risikogrupper, omkostningsgrupper og udjævningsgrupper

Med henblik at fordele resultatet rimeligt er de enkelte pensionsdækninger opdelt i grupper for hvert af elementerne rente, risiko og omkostninger.

For renteelementet er pensionsdækningerne opdelt i rentegrupper, som er underopdelt i kontorentegrupper, hvis en pensionsordning består af 2 pensionsdækninger, kilde- og afledt dækning, hvor den afledte dækning er oprettet til pensionsstigninger fra kildedækningen fra og med 2000. Rentegrupperne er opdelt i rentebånd (A, B, C eller D) ud fra den vægtede grundlagsrente primo året. Ultimo 2013 er der følgende rentegrupper:

LP 3,5 med afledt-A

Hvor 0 pct. \leq den vægtede grundlagsrente $<$ 1 pct.

Består af pensionsdækninger fra kontorentegruppe LP 3,5 pct.-A og LP 0,5 pct. fra 3,5 pct.-A

LP 3,5 med afledt-B

Hvor 1 pct. \leq den vægtede grundlagsrente $<$ 2 pct.

Består af pensionsdækninger fra kontorentegruppe LP 3,5 pct.-B og LP 0,5 pct. fra 3,5 pct.-B

LP 3,5 med afledt-C

Hvor 2 pct. \leq den vægtede grundlagsrente $<$ 3 pct.

Består af pensionsdækninger fra kontorentegruppe LP 3,5 pct.-C og LP 0,5 pct. fra 3,5 pct.-C

LP 3,5 med afledt-D

Hvor 3 pct. \leq den vægtede grundlagsrente \leq 3,5 pct.

Består af pensionsdækninger fra kontorentegruppe LP 3,5 pct.-D og LP 0,5 pct. fra 3,5 pct.-D

LP 3 med afledt-A

Hvor 0 pct. \leq den vægtede grundlagsrente $<$ 1 pct.

Består af pensionsdækninger fra kontorentegruppe LP 3,0 pct.-A og LP 0,5 pct. fra 3,0 pct.-A

LP 3 med afledt-B

Hvor 1 pct. \leq den vægtede grundlagsrente $<$ 2 pct.

Består af pensionsdækninger fra kontorentegruppe LP 3,0 pct.-B og LP 0,5 pct. fra 3,0 pct.-B

LP 3 med afledt-C

Hvor 2 pct. \leq den vægtede grundlagsrente $<$ 3 pct.

Består af pensionsdækninger fra kontorentegruppe LP 3,0 pct.-C og LP 0,5 pct. fra 3,0 pct.-C

LP 0,5-A

Hvor grundlagsrenten er 0,5 pct.

Består af pensionsdækninger fra kontorentegruppe LP 0,5 pct.

Ultimo 2013 er der følgende kontorentegrupper:

LP 3,5 pct.-A, LP 3,5 pct.-B, LP 3,5 pct.-C, LP 3,5 pct.-D

Eventuelle og aktuelle pensionsdækninger tegnet på kønsopdelt beregningsgrundlag med grundlagsrente 3,5 pct. og bonus herfra fordelt til og med 1999 (for ydelsesprofil 10 og 14 fordeles bonus for år 2000 og frem dog fortsat på ydelsesprofil 10 og 14). Det vil sige pensionsdækninger med ydelsesprofil 9, 10, 11, 12, 14, 15 og 16 og aktuelle pensionsdækninger, der hidrører herfra. Pensionsdækningerne er kildedækninger. Betegnelsen A, B, C eller D (rentebåndet) angiver, hvilken vægtet grundlagsrente den pågældende pensionsdækning og dens afledte pensionsdækning har primo året.

LP 3,0 pct.-A, LP 3,0 pct.-B, LP 3,0 pct.-C

Eventuelle og aktuelle pensionsdækninger tegnet på kønsopdelt beregningsgrund-

lag eller fælleskønsberegningsgrundlag med grundlagsrente 3 pct. og bonus herfra fordelt til og med 1999. Det vil sige pensionsdækninger med ydelsesprofil 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23 og 24 og aktuelle pensionsdækninger, der hidrører herfra. Pensionsdækningerne er kildedækninger. Betegnelsen A, B eller C (rentebåndet) angiver, hvilken vægtet grundlagsrente den pågældende pensionsdækning og dens afledte pensionsdækning har primo året.

LP 0,5 pct. fra 3,5 pct.-A, LP 0,5 pct. fra 3,5 pct.-B, LP 0,5 pct. fra 3,5 pct.-C, LP 0,5 pct. fra 3,5 pct.-D

Eventuelle og aktuelle pensionsdækninger tegnet på kønsopdelt beregningsgrundlag med grundlagsrente 0,5 pct. (nedsat fra 2 pct. til 1 pct. ultimo 2010 og til 0,5 pct. ultimo 2012) hidrørende fra bonus- og bidragsstigninger fra gruppe LP 3,5 pct. Det vil sige afledte pensionsdækninger med ydelsesprofil 25, 26, 27, 29, 30 og 35 og aktuelle pensionsdækninger, der hidrører herfra. Pensionsdækningerne er afledte dækninger. Betegnelsen A, B, C eller D (rentebåndet) angiver, hvilken vægtet grundlagsrente den pågældende pensionsdækning og dens kildedækning har primo året.

LP 0,5 pct. fra 3,0 pct.-A, LP 0,5 pct. fra 3,0 pct.-B, LP 0,5 pct. fra 3,0 pct.-C

Eventuelle og aktuelle pensionsdækninger tegnet på kønsopdelt beregningsgrundlag eller fælleskønsberegningsgrundlag med grundlagsrente 0,5 pct. (nedsat fra 2 pct. til 1 pct. ultimo 2010 og til 0,5 pct. ultimo 2012) hidrørende fra bonus- og bidragsstigninger fra gruppe LP 3,0 pct. Det vil sige afledte pensionsdækninger med ydelsesprofil 25, 26, 27, 29, 30, 35, 31, 32, 33 og 34 og aktuelle pensionsdækninger, der hidrører herfra. Pensionsdækningerne er afledte dækninger. Betegnelsen A, B eller C (rentebåndet) angiver, hvilken vægtet grundlagsrente den pågældende pensionsdækning og dens kildedækning har primo året.

LP 0,5 pct.

Eventuelle og aktuelle pensionsdækninger tegnet på kønsopdelt beregningsgrundlag eller fælleskønsberegningsgrundlag med grundlagsrente 0,5 pct. (nedsat fra 2 pct. til 1 pct. ultimo 2010 og til 0,5 pct. ultimo 2012) og bonus herfra. Det vil sige pensionsdækninger med ydelsesprofil 25, 26, 27, 29, 35, 31, 32, 33 og 34 og aktuelle pensionsdækninger, der hidrører herfra. Omfatter også ordninger omtegnet i 2009 og 2012.

Alle pensionsdækninger i afdeling LP udgør én samlet omkostningsgruppe.

Risikogrupperne svarer til risikobonusgrupperne:

- 1: LP 1999
Ordningerne med kønsopdelt beregningsgrundlag i kontorentegrupperne LP 3,5 pct.-A, LP 3,5 pct.-B, LP 3,5 pct.-C, LP 3,5 pct.-D, LP 3,0 pct.-A, LP 3,0 pct.-B, LP 3,0 pct.-C
- 2: LP 2009
Ordningerne med kønsopdelt beregningsgrundlag i kontorentegrupperne LP 0,5 pct. fra 3,5 pct.-A, LP 0,5 pct. fra 3,5 pct.-B, LP 0,5 pct. fra 3,5 pct.-C, LP 0,5 pct. fra 3,5 pct.-D,

LP 0,5 pct. fra 3,0 pct.-A, LP 0,5 pct. fra 3,0 pct.-B, LP 0,5 pct. fra 3,0 pct.-C,
LP 0,5 pct.

3: LP 1999 unisex
Ordningerne med fælleskønsberegningsgrundlag i kontorentegrupperne
LP 3,0 pct. unisex-A, LP 3,0 pct. unisex-B, LP 3,0 pct. unisex-C

4: LP 2009 unisex
Ordningerne med fælleskønsberegningsgrundlag i kontorentegrupperne
LP 0,5 pct. fra 3,0 pct. unisex-A, LP 0,5 pct. fra 3,0 pct. unisex-B, LP 0,5 pct. fra 3,0 pct. unisex-C,
LP 0,5 pct. unisex

Bonussatserne fastsættes for hver gruppe af pensionskassens bestyrelse efter indstilling fra direktion og aktuar og anmeldes til Finanstilsynet. Bonussatserne for et kalenderår fastsættes inden udgangen af det foregående kalenderår. Ændringer i årets satser skal anmeldes til Finanstilsynet senest på den dato, hvorfra de ønskes anvendt.

Udjævningsgrupperne er med virkning fra primo 2013:

- 1: Kontorentegrupperne
LP 3,5 pct.-A, LP 3,5 pct.-B, LP 3,5 pct.-C, LP 3,5 pct.-D
- 2: Kontorentegrupperne
LP 3,0 pct.-A, LP 3,0 pct.-B, LP 3,0 pct.-C
- 3: Kontorentegrupperne
LP 0,5 pct. fra 3,5 pct.-A, LP 0,5 pct. fra 3,5 pct.-B, LP 0,5 pct. fra 3,5 pct.-C, LP 0,5 pct. fra 3,5 pct.-D,
LP 0,5 pct. fra 3,0 pct.-A, LP 0,5 pct. fra 3,0 pct.-B, LP 0,5 pct. fra 3,0 pct.-C,
LP 0,5 pct.

Primo åååå flyttes de pensionsdækninger, der som følge af ændret vægtet grundlagsrente, skal skifte rentebåndsgruppe, eller som følge af sammenlægning skal skifte gruppe

Markedsværdien for ordningerne trækkes ud af de rentebåndgrupper, som pensionsdækningen har tilhørt i åååå-1, og lægges ind i de rentebåndgrupper, som pensionsdækningen skal tilhøre i åååå.

Samtidigt tilrettes de kollektive rentebonuspotentialer og andelene af kollektive bonuspotentialer fra omkostningsgruppen henholdsvis risikogruppen for de berørte rentebåndsgupper som konsekvens af rentebåndsskiftene som følger:

Tilretning af kollektivt rentebonuspotentiale: Primo åååå, men umiddelbart før skift i rentebåndsgupper og sammenlægninger, kan der fordeles deltabonus jf. 21.7.2, hvis der er behov for at udligne forskelle i kollektivt bonuspotentiale. Bo-

nusgraden antages herefter at være ens for de kontorentegrupper, som der kan skiftes mellem ved ændring i rentebåndet. For hvert sæt af disse kontorentegrupper fordeles det samlede kollektive rentebonuspotentiale således, at hver kontorentegruppe efter fordelingen har samme bonusgrad som før rentebåndsskiftet.

Tilretning af kollektivt bonuspotentiale hørende til omkostningsgruppen: Da kollektivt bonuspotentiale hørende til omkostningsgruppen ikke har en selvstændig aktivgruppe men er fordelt ud med andele i de forskellige kontorentegrupper, tilrettes disse andele også i forbindelse med rentebåndsskift. Hvis de retrospektive hensættelser hørende til en kontorentegruppe er mindsket som følge af skift i rentebånd, nedskrives andelen af kollektivt bonuspotentiale, så det udgør samme andel af de retrospektive hensættelser som før skift i rentebåndsskift. Den overskydende del af det kollektive bonuspotentiale fordeles forholdsmæssigt til den/de kontorentegrupper, hvor renteskiftet har øget de retrospektive hensættelser, ud fra størrelsen af de retrospektive hensættelser. Ved tilretninger som følge af sammenlægninger af kontorentegrupper anvendes samme principper, således at der regnes nye andele efter sammenlægningen ud fra de retrospektive hensættelser i grupperne efter sammenlægningerne.

Tilretning af kollektivt bonuspotentiale hørende til en risikogrube: Da kollektivt bonuspotentiale hørende til risikogrupperne ikke har en selvstændig aktivgruppe men er fordelt ud med andele i de forskellige kontorentegrupper, tilrettes disse andele også i forbindelse med rentebåndsskift. Hvis de retrospektive hensættelser hørende til en kontorentegruppe er mindsket som følge af skift i rentebånd, nedskrives andelen af kollektivt bonuspotentiale, så det udgør samme andel af de retrospektive hensættelser som før skift i rentebåndsskift. Den overskydende del af det kollektive bonuspotentiale fordeles forholdsmæssigt til den/de kontorentegrupper, hvor renteskiftet har øget de retrospektive hensættelser, ud fra størrelsen af de retrospektive hensættelser. Ved sammenlægning af risikogrupper sker der tilretning af kollektivt risikobonuspotentiale på følgende måde: Primo åååå, men umiddelbart før skift i rentebandsgrupper og sammenlægninger, kan der fordeles deltarisikobonus jf. 21.7.4, hvis der er behov for at udligne forskelle i kollektivt risikobonuspotentiale mellem de risikogrupper, der sammenlægges. Efter fordeling af deltarisikobonus kan risikobonusgraden, der defineres i afsnit 21.7.4., antages at være ens i de risikogrupper, der sammenlægges. Herefter beregnes for de nye andele af det kollektive risikobonuspotentiale for de ordninger, der indgår i de pågældende risikogrupper.

Tilretning af skyggekonti: For hvert sæt af kontorentegrupper, som der kan skiftes mellem ved skift i rentebånd, beregnes hvor stor skyggekontoen skal være for den enkelte kontorentegruppe, for at forholdet mellem skyggekonto og retrospektive hensættelser er det samme før og efter bevægelsen i de retrospektive hensættelser som følge af skift i rentebånd. Forskellen mellem denne beregnede skyggekonto og den faktiske skyggekonto for hele sættet, fordeles herefter ud på kontorentegrupperne i sættet ud fra de retrospektive hensættelser efter skift i rentebånd. Ved sammenlægninger af grupper anvendes tilsvarende principper. Hvis der ved skift i rentebånd eller sammenlægning af grupper, er ordninger, der får mere end bagatelagtige stigninger i skyggekontoen, justeres skyggekontoen ned for de pågældende grupper, så der alene kan forekomme bagatelagtige stigninger i skyggekontoen.

21.2.1. Bonusformer

Inden for hver bonusgruppe fastsættes følgende bonussatser:

Rentebonus til realrenteafgiftspligtig reserve

Administrationsbonus

Pensionsbonus

Dødsrisikobonus

Invaliditetsrisikobonus

21.2.2. Principper for fastsættelse af bonussatser

Bonussatser for det kommende år fastlægges af bestyrelsen i november/december med udgangspunkt i reservernes størrelse i de senest opgjorte regnskabstal for år til dato i det indeværende år. Som udgangspunkt fordeles kun bonus for det følgende år, hvis bonus kan indeholdes i årets forventede realiserede resultat og størrelsen af det kollektive bonuspotentiale for den pågældende gruppe. Hvis der er anvendt af bonuspotentialet på fripolicydelser for den pågældende gruppe, skal pensionskassen tillige være i grønt lys, før der kan fordeles bonus til gruppen.

Herudover anvendes følgende principper:

Kontorenten for det kommende år fastlægges endvidere med henblik på at opnå en stabil kontorente, der så vidt mulig er i overensstemmelse med den kontorente, der anvendes ved beregning af pensionsmeddelelser. Kontorenten skal dog altid mindst udgøre grundlagsrenten/(1-PALskattesats).

Administrationsbonus for det kommende år fastlægges endvidere ud fra en sammenligning af det faktiske og forventede omkostningsniveau under hensyn til, at der løbende skal være afsat en administrationshensættelse som fastsat i det tekniske grundlag.

2. ordens intensiteter til risikobonus fastlægges endvidere på baggrund af en udjævning af den observerede dødelighed og invaliditetshyppighed og ud fra det forventede risikoforløb set over et medlemsforløb.

21.3.0. Bonusberegning og tildeling

Bonusbeløb regnes månedligt, men selve beregningen og tildelingen sker ultimo hvert år eller ved ændring af dækningen i årets løb, hvor den månedlige bonus siden sidste bonustildeling beregnes og tildeles.

Bonustildeling finder sted i forbindelse med en beregning af pensionsordningens kontoreserve.

21.4.0. Kontoreserve

Kontoreserven beregnes på 1. ordensgrundlaget (med beregningsgrundlagets intensiteter og satser) og på 2. ordensgrundlaget (med intensiteter og satser fra bonusreglerne).

I beregningen af den månedlige kontoreserve indgår medlemsbidrag, indskud, forfaldne udbetalinger (inkl. aldersafhængigt pensionisttillæg), risikopræmie, omkostninger, forrentning og PAL-skat. Pr. den dato, hvor selve tildelingen sker (typisk ultimo året eller ved ændringer i løbet af året), opgøres tillige forskellen mellem de indbetalte pensionsbidrag og forfaldne medlemsbidrag siden datoen for sidste tildeling:

Ultimo hver måned er dækningens kontoreserve bestemt som:

$$\begin{aligned} \text{Kontoreserve}(u) = & \text{kontoreserve}(p) \\ & + \text{medlemsbidrag} \\ & + \text{indskud} \\ & - \text{forfaldne løbende pensionsydelse} \\ & - \text{forfaldne engangsydelse} \\ & - \text{omkostninger} \\ & - \text{risikopræmier} \\ & + \text{rente} \\ & - \text{PAL-skat} \end{aligned}$$

hvor

u = ultimo måneden og p = primo måneden.

Pr. tildelingsdatoen, hvor bidragskontoen opgøres, fås kontoreserven ud fra ovenstående formel ved at tillægge følgende led:

+Bidragskontosaldo=(forfaldne og indbetalte pensionsbidrag siden sidste tildeling-medlemsbidrag siden sidste tildeling)

-administrationsomkostninger heraf (hvis bidragskontosaldo>0, 0 ellers)

+rente heraf (forrentes med grundlagsrente henholdsvis bonusrente svarende til, at beløbet er indbetalt midt i perioden siden sidste tildeling).

Det er tilstræbt ved beregningen af kontoreserven med 1. ordens intensiteter at få en så stor overensstemmelse med den prospektivt beregnede reserve som muligt. De mindre differencer, der fremkommer, og som skyldes forskellige tekniske forhold som fx de anvendte interpolationsmetoder, henføres forholdsmæssigt til risikopræmierne.

21.5.0 Bonusdefinition

Bonusbeløbet udgør forskellen mellem kontoreserven beregnet på 2. ordens intensiteter og satser og kontoreserven beregnet på 1. ordens intensiteter og satser (= den prospektive reserve):

$$\text{Bonusbeløb} = \text{Kontoreserve}^{\text{II}}(u) - [\text{V}(u) + \text{bonuskonto}(p)]$$

V(u) er den prospektive reserve ultimo måneden ifølge beregningsgrundlaget.

Bonuskonto(p) er den opsamlede bonus fra sidste bonustildeling til primo beregningsmåneden.

Den samlede bonus for hele året/perioden er summen af de månedlige bonusbeløb for året/perioden=bonuskonto(ultimo tildelingsperioden).

21.6.0 Anvendelse af bonusbeløbet

Bonuskonto(ultimo tildelingsperioden) for pensionsdækninger med ydelsesprofilerne 9, 10, 11, 12, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24 og de tilsvarende pensionsprofiler anvendes fra og med år 2000 til en proportional opskrivning af ydelserne på de afledte pensionsdækninger med ydelsesprofilerne 26, 27, 29, 30, 31, 32, 33, 34 og 35 og de tilsvarende pensionsprofiler. Dog betales først pensionsdækningens egne negative bonuselementer jf. afsnit 21.9.0 om anvendelse af bonus til dækning af negativ risikobonus, dernæst gæld til egenkapitalen i form af akkumulerede midler fra tidligere negativ risikobonus og dernæst udgifter til udbetalt aldersafhængigt tillæg. For pensionsdækninger med ydelsesprofilerne 26, 27, 29, 30, 31, 32, 33, 34 og 35 og de tilsvarende pensionsprofiler anvendes bonuskonto(ultimo tildelingsperioden) til en proportional opskrivning af pensionsdækningens ydelser, således at det indbyrdes forhold mellem ydelserne bevares. Dog betales først negative bonuselementer, jf. afsnit 21.8.0 om anvendelse af bonus til dækning af administrationsgebyrer, afsnit 26 om anvendelse af bonus til dækning af præmie for Dækning ved udvalgte kritiske sygdomme og afsnit 21.9.0 om anvendelse af bonus til dækning af negativ risikobonus. For de tre typer af negative bonuselementer gælder, at periodens positive bonus først går til dækning af periodens negative bonuselementer i følgende rækkefølge: administrationsgebyrer, præmie for Dækning ved udvalgte kritiske sygdomme og risikobonus. Dernæst dækkes udgifter til udbetalt aldersafhængigt pensionisttillæg. Såfremt der ikke er bonus nok til at dække udgifter til aldersafhængigt pensionisttillæg nedsættes pensionen. Såfremt der ikke er positiv bonus nok til at dække de negative bonuselementer, bortset fra udgifter til aldersafhængigt pensionisttillæg) tilføres midler som lån fra egenkapitalen til opretholdelse af pensionen. Der holdes på de enkelte pensionsdækninger regnskab over de akkumulerede tilførte midler, men de forrentes ikke. Er der efter dækning af periodens negative bonuselementer fortsat positiv bonus for perioden, går den positive bonus til tilbagebetaling af de akkumulerede tilførte midler i samme rækkefølge, som gælder for dækning af periodens negative bonuselementer. De akkumulerede beløb nedskrives med tilbagebetalingen. Er der herefter fortsat positiv bonus for perioden, går den positive bonus til at dække ubetalt negativ administrationsbonus, præmie for Dækning ved udvalgte kritiske sygdomme, akkumulerede beløb for tilførte midler vedrørende ikke-dækket negativ administrationsbonus og akkumulerede beløb for tilførte midler vedrørende ikke-dækket præmie for Dækning ved udvalgte kritiske sygdomme på øvrige eventuelle henholdsvis aktuelle dækninger i LP for det pågældende medlem.

Når bonusbeløbet er anvendt nulstilles bonuskontoen.

21.6.1. Akkumulerede tilførte midler ved ændringer og ophør

Akkumulerede tilførte beløb som følge af administrationsgebyrer justeres ved ændring fra opsparingsdækning til almindelig dækning jf. afsnit 9.2., således at det akkumulerede tilførte beløb højst udgør værdien af opsparingsdækningen på tidspunktet for ændringen.

Akkumulerede tilførte beløb som følge af administrationsgebyrer, præmie for Dækning ved udvalgte kritiske sygdomme og negativ risikobonus videreføres ved pensionering, herunder også på tilknyttede børnepensioner og ægtefælle/samleverpensioner.

Akkumulerede tilførte beløb som følge af administrationsgebyrer modregnes ved udtrædelser eller overførsler, dog højst svarende til det gældende fradrag for transaktionsomkostninger set under ét for alle dækninger i afdeling LP og LPUA, jf. afsnit 20.1.0.

21.7.0. Rentebonus

Den månedlige forrentning af dækningens kontoreserve og bonuskonto efter fradrag for udgifter til administration og risiko sker med den månedlige rentesats i_R , som er bestemt ud fra den årlige rentesats R ved

$$i_R = (1+R)^{\frac{1}{12}} - 1.$$

Forrentning på 1. ordens grundlaget sker ud fra grundlagsrenten OR .

Forrentning på 2. ordens grundlaget sker ud fra den af bestyrelsen fastsatte kontorente BR af pensionsafkastskattepligtig reserve for den pågældende gruppe. BR fastsættes altid til mindst $OR/(1-PAL\text{skattesats})$

Kontorente af kontoreserven KR for en periode på m måneder er:

$$KR \left((1+i_{BR})^m - (1+i_{OR})^m \right)$$

Hvorefter der trækkes PAL-skat med

$$PAL\text{skattesats} \cdot (KR \left((1+i_{BR})^m - 1 \right) - \min(KR; R_{fi}) \cdot \left((1+i_{BR})^m - 1 \right))$$

Hvor R_{fi} er pensionsafkastskattefritaget reserve.

21.7.1. Deltabonus til udjævning af kollektivt rentebonuspotentiale

Kontorentegrupper, som pensionsdækninger kan skifte mellem, når den vægtede grundlagsrente ændres, kan have forskelligt kollektivt rentebonuspotentiale. Med henblik på i størst muligt omfang at henhøre det kollektive rentebonuspotentiale til de pensionsdækninger, der har optjent det, kan bestyrelsen fastsætte satser for deltabonus, som fordeler rentebonus således, at kontorentegrupperne efterfølgende har samme bonusgrad. Bonusgraden er størrelsen af det kollektive rentebonuspotentiale i procent af de retrospektive hensættelser.

21.7.2. Beregning og anvendelse af deltabonus

Satsen for deltabonus bestemmes ud fra den kontorentegruppe, pensionsdækningen tilhører ultimo åååå. Der kan være satser for deltabonus knyttet til både kilde-dækninger og afledte dækninger.

Deltabonus fås ved at gange satsen for deltabonus (før pensionsafkastskat PAL) på kontoreserven ultimo åååå efter postering af kontorente, risikopræmier og bonus mm. for åååå.

Af den herved beregnede deltabonus afregnes PAL i den udstrækning, pensionsdækningen er PALbeskattet.

Den resterende deltabonus for et medlems pensionsdækning anvendes på følgende måde:

1. Deltabonus tilskrevet en kildedækning bruges først til nedskrivning af eventuel gæld til egenkapitalen som følge af negativ dødsbonus.

Overskydende deltabonus overføres til kildedækningens afledte dækning, hvor deltabonus (både deltabonus overført fra kildedækningen og deltabonus fra den afledte dækning) anvendes på følgende måde:

2. Deltabonus bruges først til at nedskrive eventuel gæld til egenkapitalen som følge af gebyrer.

3. Overskydende deltabonus bruges herefter til at nedskrive eventuel gæld til egenkapitalen som følge af præmie for dækning ved udvalgte kritiske sygdomme.

4. Overskydende deltabonus bruges herefter til at nedskrive eventuel gæld til egenkapitalen som følge af negativ dødsbonus. Hvis der herefter er overskydende deltabonus, bruges det på kildedækningen til at nedskrive eventuel gæld til egenkapitalen som følge af negativ dødsbonus.

5. Overskydende deltabonus bruges herefter til at forhøje den afledte dæknings kontoreserve.

21.7.3. Deltarisikobonus til udjævning af kollektivt risikobonuspotentiale

Ved sammenlægning af risikogrupper vil der som regel være behov for at udligne forskelle i kollektivt risikobonuspotentiale, før sammenlægningen kan foretages. Det er risikobonusgraden, forstået som størrelsen af det kollektive risikobonuspotentiale i procent af de retrospektive hensættelser, der ensertes. Med henblik på i størst muligt omfang at henføre det kollektive risikobonuspotentiale til de pensionsdækninger, der har optjent det, kan bestyrelsen fastsætte satser for deltarisikobonus, som fordeler risikobonus således, at risikogrupperne efterfølgende har ens risikobonusgrad. Da der er behov for en nærmere fastsat tilretning, der skal ske på et givet tidspunkt, er det ikke muligt at fordele risikobonus som normalt i form af en rabat på risikopræmierne. I stedet fordeles risikobonus forholdsmæssigt ud fra den retrospektive hensættelse.

21.7.4. Beregning og anvendelse af deltarisikobonus

— Satsen for deltarisikobonus bestemmes ud fra den risikogruppe, pensionsdækningen tilhører ultimo åååå. Der kan være satser for deltarisikobonus knyttet til både kildedækninger og afledte dækninger.

Deltarisikobonus fås ved at gange satsen for deltarisikobonus på kontoreserven ultimo åååå efter postering af kontorente, risikopræmier og bonus mm. for åååå.

Da der er tale om risikobonus betales der ikke PAL af deltarisikobonus.

Deltarisikobonus for et medlems pensionsdækning anvendes på følgende måde:

1. Deltarisikobonus tilskrevet en kildedækning bruges først til nedskrivning af eventuel gæld til egenkapitalen som følge af negativ dødsbonus.

Overskydende deltarisikobonus overføres til kildedækningens afledte dækning, hvor deltarisikobonus (både deltarisikobonus overført fra kildedækningen og deltarisikobonus fra den afledte dækning) anvendes på følgende måde:

2. Deltarisikobonus bruges først til at nedskrive eventuel gæld til egenkapitalen som følge af gebyrer.

3. Overskydende deltarisikobonus bruges herefter til at nedskrive eventuel gæld til egenkapitalen som følge af præmie for dækning ved udvalgte kritiske sygdomme.

4. Overskydende deltarisikobonus bruges herefter til at nedskrive eventuel gæld til egenkapitalen som følge af negativ dødsbonus. Hvis der herefter er overskydende deltarisikobonus, bruges det på kildedækningen til at nedskrive eventuel gæld til egenkapitalen som følge af negativ dødsbonus.

5. Overskydende deltarisikobonus bruges herefter til at forhøje den afledte dæknings kontoreserve.

21.7.5. Deltaomkostningsbonus til nedbringelse af kollektivt omkostningsbonuspotentiale

Det kan være hensigtsmæssigt at nedbringe det omkostningsKB, hvis det skønnes større end nødvendigt, uden at det sker ved nedsættelse af 2. ordens administrationsfradrag eller gebyrer. Bestyrelsen kan derfor fastsætte deltaomkostningsbonus, som fordeler omkostningsbonus primo året forholdsmæssigt ud fra den retrospektive hensættelse for alle ordninger i omkostningsgruppen.

21.7.6. Beregning og anvendelse af deltaomkostningsbonus

Satsen for deltaomkostningsbonus bestemmes ud fra det beløb, som omkostningsKB ønskes reduceret med. Dette beløb i forhold til den retrospektive hensættelse for ordningerne i omkostningsgruppen udgør satsen for deltaomkostningsbonus.

Deltaomkostningsbonus fås ved at gange satsen for deltaomkostningsbonus på kontoreserven ultimo åååå efter postering af kontorente, risikopræmier og bonus mm. for åååå.

Da der er tale om omkostningsbonus, betales der ikke PAL af deltaomkostningsbonus.

Deltaomkostningsbonus for et medlems pensionsdækning anvendes på følgende måde:

1. Deltaomkostningsbonus tilskrevet en kildedækning bruges først til nedskrivning af eventuel gæld til egenkapitalen som følge af negativ dødsbonus.

Overskydende deltaomkostningsbonus overføres til kildedækningens afledte dækning, hvor deltaomkostningsbonus (både deltaomkostningsbonus overført fra kildedækningen og deltaomkostningsbonus fra den afledte dækning) anvendes på følgende måde:

2. Deltaomkostningsbonus bruges først til at nedskrive eventuel gæld til egenkapitalen som følge af gebyrer.

3. Overskydende deltaomkostningsbonus bruges herefter til at nedskrive eventuel gæld til egenkapitalen som følge af præmie for dækning ved udvalgte kritiske sygdomme.

4. Overskydende deltaomkostningsbonus bruges herefter til at nedskrive eventuel gæld til egenkapitalen som følge af negativ dødsbonus. Hvis der herefter er overskydende deltaomkostningsbonus, bruges det på kildedækningen til at nedskrive eventuel gæld til egenkapitalen som følge af negativ dødsbonus.

5. Overskydende deltaomkostningsbonus bruges herefter til at forhøje den afledte dæknings kontoreserve.

21.8.0. Administrationsbonus

Administrationsbonus er den del af bonus, der vedrører administrationsomkostningerne. I beregningsgrundlaget er defineret et administrationsfradrag TB som procent af bidragene og TI som procent af personlige indskud.

Der henlægges til administrationshensættelse, der udgør 1 pct. af hensættelserne i LP. Administrationshensættelsen skal kunne dække fremtidige udgifter til administration, når bidragsbetalingen ophører. Den administrationshensættelse, der frigøres i takt med pensionsudbetalingen, tilføres dækningen som pensionsbonus (PB) og medgår hermed helt eller delvist til at betale gebyrerne nævnt nedenfor.

1. Administrationsomkostningerne fordeles på formueforvaltning, som betales gennem nedsættelse af renten og

2. faste administrationsudgifter, som henføres til alle medlemmer og pensionister, og som skal dækkes gennem gebyrer $\text{Gebyr}_{\text{evt}}^{\text{LP}}$ (for ikke-pensionerede medlemmer ekskl. medlemmer med opsparingskonto), $\text{Gebyr}_{\text{ops}}^{\text{LP}}$ (ikke-pensionerede medlemmer med opsparingskonto) og $\text{Gebyr}_{\text{akt}}^{\text{LP}}$ (pensionerede medlemmer).
3. administrationsudgifter, som vedrører bidragsbetalingen, og som udgør FB procent af bidrag og FI procent af personlige indskud
4. administrationsudgifter, som vedrører pensionsudbetalingen, og som skal dækkes gennem gebyret $\text{Gebyr}_{\text{akt}}^{\text{LP}}$ og pensionsbonus.
5. eventuelle specifikke udgifter, der kan debiteres det enkelte medlem i form af gebyr som betaling for specielle serviceydelser fra LP, fx specialberegning til opdeling af efterløn, helbredsbedømmelse ved indskud med mere $\text{Gebyr}_{\text{spec}}^{\text{LP}}$ og $\text{Gebyr}_{\text{TAKS}}^{\text{LP}}$.

Administrationsfradraget er ifølge beregningsgrundlaget

$$\text{TB} \cdot \text{bidrag} + \text{TI} \cdot \text{indskud} + \text{Gebyr}_{\text{spec}}^{\text{LP}} + \text{Gebyr}_{\text{TAKS}}^{\text{LP}}$$

Administrationsbonus bliver herefter for ikke-pensionerede:

$$\left(\text{TB} \cdot \text{bidrag} + \text{TI} \cdot \text{indskud} + \text{Gebyr}_{\text{spec}}^{\text{LP}} + \text{Gebyr}_{\text{TAKS}}^{\text{LP}} \right) - \left(\text{FB} \cdot \text{bidrag} + \text{FI} \cdot \text{personlige indskud} + \text{Gebyr}_{\text{spec}}^{\text{LP}} + \text{Gebyr}_{\text{TAKS}}^{\text{LP}} + \text{Gebyr}_{\text{evt}}^{\text{LP}} / \text{N}_{\text{evt}}^{\text{LP}} \right)$$

og for pensionerede:

$$\text{PB} \cdot \text{pension} - \text{Gebyr}_{\text{akt}}^{\text{LP}} / \text{N}_{\text{akt}}^{\text{LP}},$$

hvor $\text{N}_{\text{evt}}^{\text{LP}}$ for hvert medlem angiver antallet af eventuelle dækninger i LP (bortset fra TAKS-dækninger), således at der kun betales ét $\text{Gebyr}_{\text{evt}}^{\text{LP}}$ eller $\text{Gebyr}_{\text{ops}}^{\text{LP}}$, uanset om der er en eller flere eventuelle dækninger i LP, og $\text{N}_{\text{akt}}^{\text{LP}}$ for hver pensionist giver antallet af aktuelle dækninger (bortset fra TAKS-dækninger), således at der kun betales ét $\text{Gebyr}_{\text{akt}}^{\text{LP}}$, uanset om der er en eller flere aktuelle dækninger i LP, og pension er de forfaldne løbende pensionsydelser siden sidste bonustildeling. I TAKS-dækninger betales alene $\text{Gebyr}_{\text{TAKS}}^{\text{LP}}$, ikke $\text{Gebyr}_{\text{evt}}^{\text{LP}}$, $\text{Gebyr}_{\text{ops}}^{\text{LP}}$ eller $\text{Gebyr}_{\text{akt}}^{\text{LP}}$.

For delpensionerede, der både har eventuelle og aktuelle dækninger i LP betales både $\text{Gebyr}_{\text{evt}}^{\text{LP}}$ eller $\text{Gebyr}_{\text{ops}}^{\text{LP}}$ og $\text{Gebyr}_{\text{akt}}^{\text{LP}}$.

Beregningen sker på månedsbasis, men posteres som anden bonus kun på reservekontoen pr. 1. januar eller ved ændringer i løbet af året.

Administrationsbonus kan som følge af gebyrerne $\text{Gebyr}_{\text{evt}}^{\text{LP}}$, $\text{Gebyr}_{\text{ops}}^{\text{LP}}$ og $\text{Gebyr}_{\text{akt}}^{\text{LP}}$ blive negativ. Negativ administrationsbonus modregnes så vidt muligt i positiv rente- og risikobonus på den pågældende dækning og øvrige eventuelle henholdsvis aktuelle dækninger i LP.

Se afsnit 21.6.0. for generelle regler for negative bonuselementer.

21.9.0. Risikobonus

2. ordens-intensiteterne betegnes μ_x^{IIad} (død) og μ_x^{IIai} (invaliditet), og fås ud fra 1. ordens-intensiteterne som følger

$$\begin{aligned}\mu_x^{\text{IIad}} &= s(x) \cdot \mu_x^{\text{ad}} \\ \mu_x^{\text{IIai}} &= t(x) \cdot \mu_x^{\text{ai}}\end{aligned}$$

hvor $s(\cdot)$ og $t(\cdot)$ er stykkevis lineære funktioner af formen:

$$l(x) = \begin{cases} k_1 \cdot x + m_1, & x < \text{alder}_1 \\ \cdot \\ k_i \cdot x + m_i, & \text{alder}_{i-1} \leq x < \text{alder}_i \\ \cdot \\ k_n \cdot x + m_n, & \text{alder}_{n-1} \leq x \end{cases}$$

For dødsrisikobonus henholdsvis invaliditetsrisikobonus gælder følgende:

I bonusgrupper, der gælder for kønsopdelt beregningsgrundlag, er der fastsat sæt af konstanter (k_1, \dots, k_n) og (m_1, \dots, m_n) for hvert køn, og indenfor hvert køn er der fastsat et sæt af konstanter for tilfælde, hvor risikosummen er positiv og et sæt for tilfælde, hvor risikosummen er negativ. For invalidepensionister under 67 år er der fastsat et separat sæt af konstanter for $s(\cdot)$.

I bonusgrupper, der gælder for fælleskønsberegninggrundlag, er der fastsat et sæt af konstanter for tilfælde, hvor risikosummen er positiv og et sæt for tilfælde, hvor risikosummen er negativ. For invalidepensionister under 67 år er der fastsat et separat sæt af konstanter.

Dødsrisikobonus er forskellen på prisen for dødsdækningen beregnet på 1. og 2. ordensgrundlaget.

Invaliditetsrisikobonus er forskellen på prisen for invalidedækningen beregnet på 1. og 2. ordensgrundlaget.

Risikobonus kan godt være negativ og modregnes i givet fald så vidt muligt i positiv rente- og risikobonus på den pågældende dækning og øvrige eventuelle henholdsvis aktuelle dækninger i LP.

Se afsnit 21.6.0. for generelle regler for negative bonuselementer.

21.9.1. Beregning af risikopræmier

Risikopræmien R_x^{ij} for overgang fra tilstand i til j beregnes som risikosummen S_x^{ij} ved månedens begyndelse multipliceret med intensiteten μ_x^{ij} for den pågældende overgang, beregnet på medlemmets alder ved månedens begyndelse:

$$R_x^{ij} = S_x^{ij} \mu_x^{ij}$$

21.9.2. Beregning af fradrag for forlods bonus for aktuelle dækninger

Fra og med bonustilskrivningen for 2002 afskaffes forlods bonus. Reglerne i dette afsnit finder derfor ikke længere anvendelse.

For aktuelle pensioner med forlods bonus skal der ske fradrag i bonusberegningen, da der er udbetalt en større pension, end der i sin tid er betalt for.

Frdraget beregnes ud fra pensionistens alder x , som følger :

For alders-, invalide- og ægtefælle/samleverpensionister:

$$\text{Frdrag} = (\text{FBP} - \text{GP}) \cdot \frac{D_{x-\frac{1}{12}}}{D_x} \cdot \left(\frac{N_{x-\frac{1}{12}} - N_x}{D_{x-\frac{1}{12}}} + h(x, g) \right),$$

hvor FBP er pension inklusive forlods bonus,

GP er pension eksklusiv forlods bonus

$h(x, g) = 0$, hvis der ikke er tilknyttet ret til ægtefælle/samleverpension, og

$h(x, g) = 0,6 \cdot g_{x-\frac{1}{12}} \int f(y|x) \cdot \bar{a}_{x-\frac{1}{12}|y-\frac{1}{12}; \frac{1}{12}} dy$, hvis der er tilknyttet ret til ægtefælle/samleverpension. Som g benyttes den tilhørende ægteskabshyppighed g , g' eller g'' .

For børnepensionister:

$$\text{Frdrag} = (\text{FBP} - \text{GP}) \cdot e^{\delta/12} \frac{1 - e^{-\delta/12}}{\delta},$$

hvor δ er renteintensiteten.

I de nævnte formler for fradrag benyttes følgende approksimationer:

$$\bar{a}_{x-\frac{1}{12}|y-\frac{1}{12}; \frac{1}{12}} \approx \frac{1}{12} \left(\frac{1}{2} \left(\frac{D_{y-\frac{1}{12}} + D_y}{D_{y-\frac{1}{12}}} \right) - \frac{1}{2} \left(\frac{D_{x-\frac{1}{12}, y-\frac{1}{12}} + D_{x, y}}{D_{x-\frac{1}{12}, y-\frac{1}{12}}} \right) \right)$$

$$N_{x-\frac{1}{12}} - N_x \approx \frac{1}{12} \left(\frac{1}{2} (D_{x-\frac{1}{12}} + D_x) \right)$$

21.10.0. Tillæg til de løbende pensionsudbetalinger

Pensionskassen har 2 lovpligtige bogførte ikke-individualiserede hensættelser - administrationshensættelse og sikkerhedsfond svarende til solvensmargen.

Herudover har pensionskassen bogført ikke-individualiseret reserve i form af reservefond. Reservefonden skal indeholde tilstrækkelige midler til at kunne modsvare store udsving i værdien af aktier og ejendomme.

Såfremt disse hensættelser skønnes at have tilstrækkelig størrelse til at opfylde deres formål, tilstræbes det, at medlemmer, ægtefælle/samlever- og børnepensionister får udbetalt andel af disse hensættelser i form af et generelt pensionisttillæg i forbindelse med den løbende pensionsudbetaling, som typisk vil medføre tilsvarende fald i kravet til hensættelserne.

Det generelle pensionisttillæg fastsættes som led i den årlige fastsættelse af bonussatser. Hvis pensionskassens reservesituation ændres væsentligt i årets løb, kan satserne for pensionisttillæg nedsættes på samme måde som de øvrige bonussatser. En nedsættelse af pensionisttillæggene kan betyde nedgang i de løbende pensionsudbetalinger.

Med virkning fra 1. maj 2012 udbetales der ikke længere generelt pensionisttillæg i tilknytning til pensionsudbetaling fra pensionsdækninger i rentegrupperne LP 3,5 med afledt A, LP 3,5 med afledt B, LP 3,5 med afledt C, LP 3,5 med afledt D, LP 3 med afledt A, LP 3 med afledt B, LP 3 med afledt C, LP 3 unisex med afledt A, LP 3 unisex med afledt B, LP 3 unisex med afledt C.

Med henblik på at kunne forhøje pensionsudbetalingen fra pensionsdækninger med en grundlagsrente under 3,5 pct., fastsættes hvert år i forbindelse med fastsættelsen af det generelle pensionisttillæg endvidere satser for aldersafhængige tillæg, der kan tilvælges ved pensionering eller senere (eller pr. 1. januar 2011 eller senere for eksisterende pensionister). Jf. afsnit 21.4.0. betales udgiften til det aldersafhængige tillæg af den enkelte pensionist selv ved fradrag i fremregningen af kontoreserven.

Det aldersafhængige tillæg kan nedsættes og medføre nedgang i de løbende pensionsudbetalinger.

21.10.1. Det generelle tillæg til de løbende pensionsudbetalinger

Det generelle pensionisttillæg er

P1, som er udlodning af andel af egenkapital.

Det generelle pensionisttillæg udbetales også i de tilfælde, hvor den løbende pension konverteres til en engangsudbetaling, jf. afsnit 19.

21.10.2. Aldersafhængige tillæg til de løbende pensionsudbetalinger

Med henblik på at udjævne forskelle i risikodækninger mellem pensionsdækninger regnet med forskellige grundlagsrenter fastsættes med virkning fra 1. januar 2011 og indtil 1. januar 2013 aldersafhængige tillæg med udgangspunkt i omregningsrenten mellem aktuelle invalidepensionspassiver (for aldre fra og med alder 21) og mellem aktuelle børnepensionspassiver (op til og med alder 20) beregnet på 3,5 pct. og 3 pct. i grundlagsrente, benævnt tillæg3, og 3,5 pct. og 1 pct. i grundlagsrente, benævnt tillæg4.

Med henblik på at forhøje risikodækningen i pensionsdækninger med grundlagsrenter under 3,5 pct. fastsættes med virkning fra 1. januar 2013 aldersafhængige tillæg med udgangspunkt i omregningsrenten mellem aktuelle invalidepensionspassiver (for aldre fra og med alder 21) og mellem aktuelle børnepensionspassiver (op til og med alder 20) beregnet på 4,235 pct. og 3 pct. i grundlagsrente, benævnt tillæg3, og 4,235 pct. og 1 pct. i grundlagsrente, benævnt tillæg4.

Det aldersafhængige tillæg afhænger af pensionistens fyldte alder primo året.

Tillæg3 kan alene tilvælges af invalidepensionister og tilknyttede børnepensionister.

Tillæg4 kan vælges i tilknytning til alle former for pensionsudbetaling.

Ved tilvalg af tillæg3 eller tillæg4 forhøjes pensionsdækninger med det aldersafhængige tillæg beregnet ud fra pensionistens fyldte alder primo året.

De aldersafhængige tillæg kan vælges til og fra løbende, dog kan der kun ændres i til- eller fravalg én gang om året.

De aldersafhængige tillæg beregnes som et tillæg til pensionen. De generelle pensionisttillæg beregnes af pensionen og de aldersafhængige tillæg.

De aldersafhængige tillæg finansieres af pensionistens pensionshensættelse, jf. afsnit 11.1.2., og kan medføre nedsættelse af pensionen.

17.0.0. Fordeling af resultat og bonusregler

17.0.0. Fordeling af resultat

Årets realiserede resultat er summen af risiko-, omkostnings- og rentegruppernes realiserede resultater.

Risikogrupperne i afdeling LPUA fremgår af afsnit 17.2.0. Det realiserede resultat for hver risikogruppe, der opgøres som resultatet efter risikobonus og før betaling af egenkapitalens risikoforrentning, beregnes som de i perioden bogførte betalte 2. ordens risikopræmier fratrukket dels de i perioden bogførte skader hørende til pensionsordninger i gruppen inklusiv ændringer i tekniske reserver såsom erstatningshensættelser, herunder RBNS og IBNR, og dels den ændring i administrationshensættelsen, som ovennævnte risikoresultat giver anledning til (det vil sige 1 pct. af ovennævnte risikopræmier fratrukket de bogførte skader inklusiv ændringer i tekniske reserver). Resultatet af genforsikring for hver risikogruppe indregnes i risikoresultatet. Gruppens realiserede resultat før risikobonus fremkommer ved at korrigere resultatet efter risikobonus med den i perioden udloddede risikobonus.

Afdeling LPUA udgør samlet en omkostningsgruppe, jf. afsnit 17.2.0. Det realiserede resultat for omkostningsgruppen, der opgøres som resultatet efter omkostningsbonus og før betaling af egenkapitalens risikoforrentning, beregnes for pensionsordningerne hørende til i gruppen som:

- de i perioden bogførte betalte 2. ordens omkostningsdækkende fradrag, herunder gebyrer
- de i perioden bogførte forsikringsmæssige administrationsomkostninger
- den i perioden bogførte pensionsbonus
- ændringen i administrationshensættelsen (på 1 pct. der er indeholdt i den retrospektive hensættelse), der ikke skyldes den tilskrevne forrentning eller risikoresultatet.

Pensionsbonus fratrækkes ved beregning af omkostningsresultatet, da pensionsbonus betragtes som udbetaling af andel af administrationshensættelsen til fx dækning af gebyrer.

Gruppens realiserede resultat før omkostningsbonus fremkommer ved at korrigere resultatet efter omkostningsbonus med den i perioden udloddede omkostningsbonus.

Rentegrupperne i afdeling LPUA fremgår af afsnit 17.2.0. Renteresultatet for hver rentegruppe består af summen af renteresultaterne for de underliggende kontorentegrupper. Kontorentegrupperne fremgår også af afsnit 17.2.0. Renteresultatet for hver af disse kontorentegrupper (se afsnit 17.2.0) opgøres som:

- Pensionsteknisk resultat
- + overført investeringsafkast
- + pensionsafkastskat

- + tilskrivning af bonus
- + ændring i kollektivt bonuspotentiale
- + ændring i bonuspotentiale på fripoliceydelse, som er foretaget jf. afsnit 21.2.10.
- risikoresultat (efter bonus)
- omkostningsresultat (efter bonus)

Det realiserede renteresultat for kontorentegrupperne, dog ikke medregnet ændringer i kollektivt bonuspotentiale eller ændringer i bonuspotentiale på fripoliceydelse, som er foretaget jf. afsnit 21.2.10, kontribueres månedligt inden for hver kontorentegruppe.

Efter kontributionen kan det realiserede resultat for hver kontorentegruppe, jf. ovenstående, og dermed også det samlede realiserede resultat opgøres.

Det samlede realiserede resultat fremgår af en note til regnskabet.

Det samlede afkast for afdeling LPUA består af afkastet for

- Renteafdækningsaktiverne (Renteafd(.)), hvis formål er at afdække renterisikoen. Kontorentegrupper med samme grundlagsrente deler renteafdækningsaktiver.
- Afdækningsaktiverne (Afd(.)), hvis formål er mere generelt at nedbringe investeringsrisikoen, og som deles enten på gruppeniveau (dvs. alle kontorentegrupper i LPUA), på grundlagsrenteniveau (dvs. alle kontorentegrupper med samme grundlagsrente) eller er tilknyttet en enkelt kontorentegruppe. Betegnelsen afdækningsaktiver er her en bred betegnelse, som kan omfatte ikke alene egentlige aktieafdækninger, men også investeringer i fx obligationer
- Investeringsaktiverne

Kontorentegrupper med samme grundlagsrente indgår i et afdækningsfællesskab, en såkaldt udjævningsgruppe. Afdeling LPUA har 2 udjævningsgrupper, jf. afsnit 17.2.0.

Som fordelingsnøgle bruges i det følgende betegnelsen markedsværdi primo måneden. Herved forstås for kontorentegruppe i (MV(i)) markedsværdien inklusive kollektivt bonuspotentiale (KB(i)) (med andel af kollektive bonuspotentiale fra de relevante omkostnings- og risikogrupper) fratrukket markedsværdien af en eventuel renteafdækning (RenteAfd(i)) og/eller afdækning (Afd(i)), og for egenkapitalens vedkommende er det markedsværdien primo måneden reduceret for den andel, der ikke er placeret i investerings og/eller afdækningsaktiver.

En kontorentegruppens andel af kollektive bonuspotentiale fra en omkostningsgruppe henholdsvis risikogruppe beregnes forholdsmæssigt ud fra de retrospektive hensættelser for kontorentegrupperne i risiko- og omkostningsgrupperne.

Afkastet fra det kollektive bonuspotentiale hørende til risiko- og omkostningsgrupperne indgår således som en del af de relevante kontorentegrupperes afkast,

hvor afkastet er fordelt i forhold til størrelsen på de retrospektive hensættelser for kontorentegrupperne i risiko- og omkostningsgrupperne.

Fordeling af afkastet mellem udjævningsgrupperne

Udjævningsgruppe U får følgende andel af afkastet af investeringsaktiverne (Afkast(InvAkt)), idet egenkapitalen udgør sin egen udjævningsgruppe:

$$\frac{\sum_{i \in U} (MV(i) - Afd(i) - RenteAfd(i))}{\sum_{i \in LP} MV(i) - Afd(i) - RenteAfd(i)} \text{Afkast(InvAkt)}$$

Renteafdækningsaktiverne er fordelt på udjævningsgrupperne ud fra grundlagsrenten. Afkastet for renteafdækningsaktiverne hørende til en given grundlagsrente tilfalder derfor udjævningsgruppen med samme grundlagsrente. Tilbage er at fordele afkastet fra aktieafdækningsaktiverne. Hvis hele LPUA er fælles om en afdækning bruges samme nøgle som ovenfor til at fordele afkastet. Hvis en afdækning hører til én bestemt udjævningsgruppe, går hele afkastet af denne afdækning til udjævningsgruppen. Hvis en kontorentegruppe er alene om en afdækning, går afkastet til kontorentegruppen.

Fordeling af afkastet inden for udjævningsgrupperne

Hvis der ikke er tilknyttet renteafdækningsaktiver til en udjævningsgruppe, bliver afkastet for udjævningsgruppen fordelt mellem kontorentegrupperne ud fra deres markedsværdier primo måneden inklusive kollektivt bonuspotentialer (med andel af kollektive bonuspotentialer fra de relevante omkostnings- og risikogrupper):

$$\frac{MV(i)}{\sum_{i \in U} MV(i)} \text{Afkast}(U)$$

hvor Afkast(U) angiver det samlede afkast indenfor udjævningsgruppen.

Hvis der er tilknyttet renteafdækningsaktiver til udjævningsgruppen opdeles afkastet på afkastet af investeringsaktiverne, AfkInv(U), og afkastet af afdækningsaktiverne AfkAfd(U). Afkastet af investeringsaktiverne fordeles indenfor udjævningsgruppen efter ovenstående nøgle, mens afkastet af afdækningsaktiverne fordeles efter følgende principper:

Hver kontorentegruppe indenfor udjævningsgruppen tildeles afkast svarende til ændringen i de garanterede ydelser og bonuspotentialer på fremtidige præmier, der udelukkende skyldes ændringer i diskonteringsrenten fra primo til ultimo måneden korrigeret for PAL-skat, tillagt kontorenten. Dvs. kontorentegruppe i får følgende afkast:

$$\Delta_{\text{Disk}}(\text{GY}+\text{BP})_i = \frac{\Delta(\text{GY}+\text{BP})_i - \Delta\text{Retro}_i + \Delta\text{KR}_i - \Delta\text{Risiko}_i - \Delta\text{Omkostning}_i}{(1 - \text{PAL})}$$

Hvor ΔRisiko_i betegner ændringer som følge af ændrede forudsætninger om risikofaktorer som levetid, invaliditet mm. og $\Delta\text{Omkostning}_i$ betegner ændringer som følge af æn-

drede forudsætninger om omkostningsfaktorer som administrationsfradrag, gebyrer mm. ΔRisiko_i og $\Delta\text{Omkostning}_i$ beregnes typisk én gang årligt.

Den resterende del af afkastet for udjævningsgruppe U (bemærk dette kan være negativt):

$$\text{Res}(U) = \text{AfkAfd}(U) - \sum_{i \in U} \Delta_{\text{Disk}}(\text{GY}+\text{BP})_i$$

fordeles mellem kontorentegrupperne i udjævningsgruppen, ud fra primoværdierne af GY og BP, det vil sige, at kontorentegruppe i får følgende afkast fra afdækningsaktiverne:

$$\text{AfkAfd}(i) = \Delta_{\text{Disk}}(\text{GY}+\text{BP})_i + \frac{(\text{GY}+\text{BP})_{\text{Primo}}}{\sum_{i \in U} (\text{GY}+\text{BP})_{\text{Primo}}} \text{Res}(U)$$

Afkastet for kontorentegrupperne i udjævningsgruppe U er dermed givet ved:

$$\text{Afk}(i) = \Delta_{\text{Disk}}(\text{GY}+\text{BP})_i + \frac{(\text{GY}+\text{BP})_{\text{Primo}}}{\sum_{i \in U} (\text{GY}+\text{BP})_{\text{Primo}}} \text{Res}(U) + \frac{\text{MV}(i)}{\sum_{i \in U} \text{MV}(i)} \text{AfkInv}(U)$$

Egenkapitalen forrentes med afkastet af de aktiver, den er investeret i, plus en risikoforrentning RFR p.a. Afkastet af de aktiver, der er investeret i, bliver tildelt direkte, mens risikoforrentningen betales af kontorentegrupperne i forbindelse med kontributionen. Egenkapitalens samlede forrentning beskattes med satsen for pensionsafkastskat PALSkat.

Risikoforrentningen betales af de enkelte kontorentegrupper ud fra den tildelte mængde egenkapital, som er bestemt ved den risiko, de belaster pensionskassen med.

De enkelte kontorentegrupper tildeles i første omgang egenkapital svarende til deres solvensbelastning, $\text{SolvensBelast}(i)$, af pensionskassen. Solvensbelastningen, der beregnes kvartalsvis, følger bruttosolvensbehovet efter tabsabsorbering og er i samme størrelsesorden.

Den resterende del, residualen (Residual), der angiver forskellen mellem pensionskassens samlede egenkapital og summen af kontorentegruppernes solvensbelastning, fordeles på månedlig basis mellem kontorentegrupperne. Risikoforrentningen fordeles ud på de enkelte kontorentegrupper efter hvor stor en risiko, den enkelte gruppe udgør for pensionskassen. Fordelingsnøglen for risikoforrentningen opdateres efter følgende fremgangsmåde:

Pensionskassens individuelle solvens beregnes hvert kvartal som summen af:

- a) En opgjort individuel solvens for hver kontorentegruppe omfattende de elementer af individuel solvens, hvor der kan ske kontribution ($\text{VAR}(i)$)
- b) En opgjort individuel solvens for samtlige kontorentegrupper omfattende de elementer, hvor der ikke kan ske kontribution (operationelle risici)

~~e) Egenkapitalens bidrag til individuel solvens.~~

~~De enkelte kontorentegrupper tildeles egenkapital svarende til deres bidrag til individuel solvens, jf. a) ovenfor. Denne andel er dermed fast på kvartalsbasis.~~

~~Der beregnes månedligt en residual (Residual), der angiver forskellen mellem pensionskassens samlede egenkapital og summen af det individuelle solvensbehov for alle kontorentegrupper, jf. a) ovenfor. Residualen fordeles mellem kontorentegrupperne ud fra deres markedsværdi plus kollektivt bonuspotential (med andel af kollektive bonuspotentialer fra de relevante omkostnings- og risikogrupper) ganget med en faktor, der angiver målsætningen for eksponering i investeringsaktiver. Målsætningen for de garanterede ordningers eksponering i investeringsaktiver betegnes GarEksp, mens eksponeringen i investeringsaktiver for ordningerne med betinget garanti som udgangspunkt er 100 pct.~~

Pensionskassen styrer sine kapitalforhold efter dels individuel solvens (konkursrisiko på højst IS pct. på 1-års horisont) og dels ud fra en skønnet opgørelse af ønsket basiskapital (akkumuleret insolvenssandsynlighed på AkkIS pct. på 10-års horisont). Disse sandsynligheder danner grundlag for fastlæggelse af en rimelig størrelse for risikoforrentningen (RFR). Ud fra disse risikorammer fastlægges for et kalenderår ad gangen målsætningen for omfanget af investeringsaktiver i de garanterede grundlag GarEksp.

Kontorentegruppe i's vægt ved fordeling af residualen er:

$$\text{ResVægt}(i) = \frac{\text{MV}(i) \cdot \text{Eksp}(i)}{\sum_i \text{MV}(i) \cdot \text{Eksp}(i)}$$

Hvor LP+LPUA angiver, at der summeres over alle kontorentegrupper i afdeling LP og LPUA.

Hvor Eksp(i) er defineret ved:

$$\text{Eksp}(i) = \begin{cases} \text{GarEksp} - \text{Just}(i), & i \in \{\text{Garanterede ordninger}\} \\ 1 - \text{Just}(i), & i \in \{\text{Ordninger med betinget garanti}\} \end{cases}$$

Hvor Just(i) for de garanterede ordninger angiver forskellen mellem målsætningen og den valgte procentdel af investeringsaktiver og for ordninger med betinget garanti angiver Just(i) forskellen mellem fuld investering i investeringsaktiver og den valgte procentdel af investeringsaktiver for kontorentegruppe i. Denne justering kan direkte relateres til kontorentegruppens separate afdækningsaktiver.

Residualen på kontorentegruppeniveau kan fortolkes som den risiko, kontorentegruppen pålægger egenkapitalen ud over den kortsigtede risiko, som fås fra individuel solvens.

Vægten, som kontorentegrupper i tillægges for belastningen af egenkapitalen (EKBelast(i)), beregnes hermed som:

$$EKBelast(i) = \frac{ResVægt(i) \cdot Residual + SolvensBelast(i)}{\sum_i^{LP+LPUA} (ResVægt(i) \cdot Residual + SolvensBelast(i))}$$

$$EKBelast(i) = \frac{ResVægt(i) \cdot Residual + VAR(i)}{\sum_i^{LP+LPUA} (ResVægt(i) \cdot Residual + VAR(i))}$$

Ved et positivt renteresultat tilbagebetales først lån af bonuspotentiale på fripoliceydelse. Herefter betales egenkapitalens risikoforrentning i henhold til overstående beregning. Egenkapitalens samlede risikoforrentning kan ikke overstige summen af de realiserede resultater (dog ikke medregnet ændringer i kollektivt bonuspotentiale eller ændringer i bonuspotentiale på fripoliceydelse) fratrukket eventuel tilbagebetaling af lån på fripoliceydelse for kontorentegrupperne. I den udstrækning en kontorentegrupper ikke har mulighed for at dække sin andel af risikoforrentningen, overføres den manglende forrentning til en skyggekonto for egenkapitalen for den pågældende gruppe. Den samlede manglende risikoforrentning fremgår af en note til regnskabet. Skyggekonti forrentes på månedsbasis på samme måde som egenkapitalen, dog uden risikoforrentning, dvs. som følger:

$$SKE_{Ult} = SKE_{Pri} (1 + RFR_{md} + IA_{EK})$$

hvor SKE_{Ult} og SKE_{Pri} er ultimo hhv. primo værdien for skyggekontoen hørende til kontorentegrupper (hhv. risiko- og omkostningsgruppen), RFR_{md} er risikoforrentningen på månedsbasis ($= ((1 + RFR)^{1/12} - 1)$), og IA_{EK} er afkastet (i pct.) af de aktiver, som egenkapitalen er investeret i:

$$IA_{EK} = \frac{EK_{Ult}}{EK_{Pri}} - 1$$

Er periodens renteresultat for en kontorentegrupper større end det tilbagebetalte lån på fripoliceydelse og egenkapitalens risikoforrentning hørende til kontorentegrupper, dækkes dernæst skyggekontoen hørende til egenkapitalen. Er resultatet herefter stadig positivt, allokeres det resterende beløb som kollektivt bonuspotentiale for den pågældende kontorentegrupper

Hvis periodens renteresultat er negativt, overføres hele risikoforrentningen hørende til den pågældende kontorentegrupper til skyggekontoen. Kontorentegrupper skal endvidere i det omfang, det er muligt, dække det negative resultat med egne midler efter de i afsnit 21.2.10 anførte retningslinjer, dvs. ved en reduktion af bonuspotentiale på fripoliceydelse, efter at der først er foretaget en nedskrivning af det kollektive bonuspotentiale. Såfremt det kollektive bonuspotentiale og bonuspotentiale på fripoliceydelse for en kontorentegrupper ikke fuldt ud kan dække kontorentegrupperens negative resultat, dækkes det resterende beløb af egenkapita-

len. Det beløb, som egenkapitalen reduceres med, tilskrives skyggekontoen for den pågældende kontorentegruppe.

Hvis periodens risikoresultat for en risikogruppe er positivt, henlægges resultatet til kollektivt bonuspotentiale for den pågældende risikogruppe, dog dækkes først eventuel skyggekonto hørende til risikogruppen. Er periodens risikoresultat negativt, dækkes det først ved nedskrivning af det kollektive bonuspotentiale. Såfremt det kollektive bonuspotentiale for en risikogruppe ikke fuldt ud kan dække risikogruppens negative risikoresultat, dækkes det resterende beløb af egenkapitalen. Det beløb, som egenkapitalen reduceres med, tilskrives skyggekontoen for den pågældende risikogruppe.

Hvis periodens omkostningsresultat er positivt, henlægges resultatet til kollektivt bonuspotentiale for omkostningsgruppen, dog dækkes først eventuel skyggekonto hørende til omkostningsgruppen. Er periodens omkostningsresultat negativt, dækkes det først ved nedskrivning af det kollektive bonuspotentiale. Såfremt det kollektive bonuspotentiale for en omkostningsgruppe ikke fuldt ud kan dække gruppens negative omkostningsresultat, dækkes det resterende beløb af egenkapitalen. Det beløb, som egenkapitalen reduceres med, tilskrives skyggekontoen for omkostningsgruppen.

Ovenstående regler gælder fra og med regnskabsåret 2014 og kan ændres af bestyrelsen med anmeldelse til Finanstilsynet.

17.1.0. Bonusregulativ

Dette bonusregulativ gælder for alle medlemmer og pensionister i afdeling LPUA.

Reglerne for bonusfordeling kan ændres også for allerede tegnede pensionsordninger.

Allerede fordelt bonus kan ikke berøres, se dog de nævnte forbehold i afsnit 0.

17.2.0. Kontributionsgrupper: rentegrupper, kontorentegrupper, risikogrupper, omkostningsgrupper og udjævningsgrupper

Med henblik at fordele resultatet rimeligt er de enkelte pensionsdækninger opdelt i grupper for hvert af elementerne rente, risiko og omkostninger.

For renteelementet er pensionsdækningerne opdelt i rentegrupper, som er underopdelt i kontorentegrupper, hvis en pensionsordning består af 2 pensionsdækninger, kilde- og afledt dækning, hvor den afledte dækning er oprettet til pensionsstigninger fra kildedækningen fra og med 2000. Rentegrupperne er opdelt i rentebånd (A, B, C eller D) ud fra den vægtede grundlagsrente primo året. Ultimo 2012 er der følgende rentegrupper:

LPUA 4 med afledt A

Hvor 0 pct. \leq den vægtede grundlagsrente $<$ 1 pct.

Består af pensionsdækninger fra kontorentegruppe LPUA 4 pct.-A og LP 0,5 pct. fra 4 pct.-A

LPUA 4 med afledt B

Hvor 1 pct. \leq den vægtede grundlagsrente $<$ 2 pct.

Består af pensionsdækninger fra kontorentegruppe LPUA 4 pct.-B og LP 0,5 pct. fra 4 pct.-B

LPUA 4 med afledt C

Hvor 2 pct. \leq den vægtede grundlagsrente $<$ 3 pct.

Består af pensionsdækninger fra kontorentegruppe LPUA 4 pct.-C og LP 0,5 pct. fra 4 pct.-C

LPUA 4 med afledt D

Hvor 3 pct. \leq den vægtede grundlagsrente $<$ 4 pct.

Består af pensionsdækninger fra kontorentegruppe LPUA 4 pct.-D og LP 0,5 pct. fra 4 pct.-D

Kontorentegrupperne er:

LPUA 4 pct.-A, LPUA 4 pct.-B, LPUA 4 pct.-C og LPUA 4 pct.-D

Eventuelle og aktuelle pensionsdækninger med kønsopdelt beregningsgrundlag med grundlagsrente 4,00 pct. for indbetalinger foretaget indtil 31. marts 1987 og bonus fordelt til og med 1999. Det vil sige pensionsdækninger med ydelsesprofil 36, 37 og 38 (tidligere 5, 7 og 8) og aktuelle pensionsdækninger, der hidrører herfra.

LPUA 0,5 pct. fra 4 pct.-A, LPUA 0,5 pct. fra 4 pct.-B, LPUA 0,5 pct. fra 4 pct.-C og LPUA 0,5 pct. fra 4 pct.-D

Eventuelle og aktuelle pensionsdækninger hidrørende fra bonus fordelt fra og med år 2000 fra pensionsdækninger med ydelsesprofil 36, 37 og 38 (tidligere 5, 7 og 8) og aktuelle pensionsdækninger, der hidrører herfra. Det vil sige pensionsdækninger med ydelsesprofil 25, 26 og 28 og aktuelle pensionsdækninger, der hidrører herfra.

Alle pensionsdækninger i afdeling LPUA udgør én samlet omkostningsgruppe.

Risikogrupperne svarer til risikobonusgrupperne:

- 1: LPUA 1999
Kontorentegrupperne LPUA 4 pct.-A, LPUA 4 pct.-B, LPUA 4 pct.-C og LPUA 4 pct.-D
- 2: LPUA 2009
Kontorentegrupperne LPUA 0,5 pct. fra 4 pct.-A, LPUA 0,5 pct. fra 4 pct.-B, LPUA 0,5 pct. fra 4 pct.-C og LPUA 0,5 pct. fra 4 pct.-D

Bonussatserne fastsættes for hver gruppe af pensionskassens bestyrelse efter indstilling fra direktion og aktuar og anmeldes til Finanstilsynet. Bonussatserne for et kalenderår fastsættes inden udgangen af det foregående kalenderår. Ændringer i årets satser skal anmeldes til Finanstilsynet senest på den dato, hvorfra de ønskes anvendt.

Udjævningsgrupperne er med virkning fra primo 2013:

- 1 Kontorentegrupperne:
LPUA 4 pct.-A, LPUA 4 pct.-B, LPUA 4 pct.-C og LPUA 4 pct.-D
- 2: Kontorentegrupperne:
LPUA 0,5 pct. fra 4 pct.-A, LPUA 0,5 pct. fra 4 pct.-B, LPUA 0,5 pct. fra 4 pct.-C og LPUA 0,5 pct. fra 4 pct.-D

Primo åååå flyttes de pensionsdækninger, der som følge af ændret vægтет grundlagsrente, skal skifte rentebåndsgruppe.

Markedsværdien for ordningerne trækkes ud af de rentebåndgrupper, som pensionsdækningen har tilhørt i åååå-1, og lægges ind i de rentebåndsgrupper, som pensionsdækningen skal tilhøre i åååå.

Samtidigt tilrettes de kollektive rentebonuspotentialer og andelene af kollektive bonuspotentialer fra omkostningsgruppen henholdsvis risikogruppen for de berørte rentebåndsgrupper som konsekvens af rentebåndsskiftene som følger:

Tilretning af kollektivt rentebonuspotentiale: Primo åååå, men umiddelbart før skift i rentebåndsgrupper, kan der fordeles deltabonus jf. 17.7.2, hvis der er behov for at udligne forskelle i kollektivt bonuspotentiale. Bonusgraden antages herefter at være ens for de kontorentegrupper, som der kan skiftes mellem ved ændring i rentebåndet. For hvert sæt af disse kontorentegrupper fordeles det samlede kollektive rentebonuspotentiale således, at hver kontorentegrupper efter fordelingen har samme bonusgrad som før rentebåndsskiftet.

Tilretning af kollektivt bonuspotentiale hørende til omkostningsgruppen: Da kollektivt bonuspotentiale hørende til omkostningsgruppen ikke har en selvstændig aktivgruppe men er fordelt ud med andele i de forskellige kontorentegrupper, tilrettes disse andele også i forbindelse med rentebåndsskift. Hvis de retrospektive hensættelser hørende til en kontorentegrupper er mindsket som følge af skift i rentebånd, nedskrives andelen af kollektivt bonuspotentiale, så det udgør samme andel af de retrospektive hensættelser som før skift i rentebåndsskift. Den overskydende del af det kollektive bonuspotentiale fordeles forholdsmæssigt til den/de kontorentegrupper, hvor renteskiftet har øget de retrospektive hensættelser, ud fra størrelsen af de retrospektive hensættelser.

Tilretning af kollektivt bonuspotentiale hørende til en risikogruppe: Da kollektivt bonuspotentiale hørende til risikogrupperne ikke har en selvstændig aktivgruppe men er fordelt ud med andele i de forskellige kontorentegrupper, tilrettes disse andele også i forbindelse med rentebåndsskift. Hvis de retrospektive hensættelser hørende til en kontorentegrupper er mindsket som følge af skift i rentebånd, nedskrives andelen af kollektivt bonuspotentiale, så det udgør samme andel af de retrospektive hensættelser som før skift i rentebåndsskift. Den overskydende del af det kollektive bonuspotentiale fordeles forholdsmæssigt til den/de kontorentegrupper, hvor renteskiftet har øget de retrospektive hensættelser, ud fra størrelsen af de retrospektive hensættelser.

Til retning af skyggekonti: For hvert sæt af kontorentegrupper, som der kan skiftes mellem ved skift i rentebånd, beregnes hvor stor skyggekontoen skal være for den enkelte kontorentegruppe, for at forholdet mellem skyggekonto og retrospektive hensættelser er det samme før og efter bevægelsen i de retrospektive hensættelser som følge af skift i rentebånd. Forskellen mellem denne beregnede skyggekonto og den faktiske skyggekonto for hele sættet, fordeles herefter ud på kontorentegrupperne i sættet ud fra de retrospektive hensættelser efter skift i rentebånd.

17.2.1. Bonusformer

Inden for hver bonusgruppe fastsættes følgende bonussatser:

Rentebonus til pensionsafkastskattepligtig reserve

Rentebonus til pensionsafkastskattefritaget reserve

Administrationsbonus

Dødsrisikobonus

Invaliditetsrisikobonus

17.2.2. Principper for fastsættelse af bonussatser

Bonussatser for det kommende år fastlægges af bestyrelsen i november/december med udgangspunkt i reservernes størrelse i de senest opgjorte regnskabstal for år til dato i det indeværende år. Som udgangspunkt fordeles kun bonus for det følgende år, hvis bonus kan indeholdes i årets forventede realiserede resultat og størrelsen af det kollektive bonuspotentiale for den pågældende gruppe. Hvis der er anvendt af bonuspotentialet på fripolicydelser for den pågældende gruppe, skal pensionskassen tillige være i grønt lys, før der kan fordeles bonus til gruppen.

Herudover anvendes følgende principper:

Kontorenten for det kommende år fastlægges endvidere med henblik på at opnå en stabil kontorente, der så vidt mulig er i overensstemmelse med den kontorente, der anvendes ved beregning af pensionsmeddelelser. Kontorenten skal dog altid mindst udgøre grundlagsrenten/(1-PALskattesats).

Administrationsbonus for det kommende år fastlægges endvidere ud fra en sammenligning af det faktiske og forventede omkostningsniveau under hensyn til, at der løbende skal være afsat en administrationshensættelse som fastsat i det tekniske grundlag.

2. ordens intensiteter til risikobonus fastlægges endvidere på baggrund af en udjævning af den observerede dødelighed og invaliditetshyppighed og ud fra det forventede risikoforløb set over et medlemsforløb.

17.3.0. Bonusberegning og tildeling

Bonusbeløb regnes månedligt, men selve beregningen og tildelingen sker ultimo hvert år eller ved ændring af dækningen i årets løb, hvor den månedlige bonus siden sidste bonustildeling beregnes og tildeles.

Bonustildeling finder sted i forbindelse med en beregning af pensionsdækningens kontoreserve.

17.4.0. Kontoreserve

Kontoreserven beregnes på 1. ordensgrundlaget (med beregningsgrundlagets intensiteter og satser) og på 2. ordensgrundlaget (med intensiteter og satser fra bonusreglerne).

I beregningen af den månedlige kontoreserve indgår indskud, forfaldne udbetalinger (inkl. aldersafhængigt tillæg), risikopræmie, omkostninger og forrentning og PAL-skat.

Ultimo hver måned er dækningens kontoreserve bestemt som:

$$\begin{aligned} \text{Kontoreserve}(u) = & \text{kontoreserve}(p) \\ & + \text{indskud} \\ & - \text{forfaldne løbende pensionsydelse} \\ & - \text{forfaldne engangsydelse} \\ & - \text{omkostninger} \\ & - \text{risikopræmier} \\ & + \text{rente} \\ & - \text{PAL-skat} \end{aligned}$$

hvor

u = ultimo måneden og p = primo måneden.

Det er tilstræbt ved beregningen af kontoreserven med 1. ordens intensiteter at få en så stor overensstemmelse med den prospektivt beregnede reserve som muligt. De mindre differencer, der fremkommer, og som skyldes forskellige tekniske forhold som fx de anvendte interpolationsmetoder, henføres til risikopræmierne.

17.5.0. Bonusdefinition

Bonusbeløbet udgør forskellen mellem kontoreserven beregnet på 2. ordens intensiteter og satser og kontoreserven beregnet på 1. ordens intensiteter og satser (= den prospektive reserve):

$$\text{Bonusbeløb} = \text{Kontoreserve}^{\text{II}}(u) - [V(u) + \text{bonuskonto}(p)]$$

V(u) er den prospektive reserve ultimo måneden ifølge beregningsgrundlaget.

Bonuskonto(p) er den opsamlede bonus fra sidste bonustildeling til primo beregningsmåneden.

Den samlede bonus for hele året/perioden er summen af de månedlige bonusbeløb for året/perioden=bonuskonto(ultimo tildelingsperioden).

17.6.0 Anvendelse af bonusbeløbet

Bonuskonto(ultimo tildelingsperioden) for pensionsdækninger med ydelsesprofilerne 36, 37 og 38 (tidligere 5, 7 og 8) og de tilsvarende pensionsprofiler anvendes fra og med år 2000 til en proportional opskrivning af ydelserne på de afledte pensionsdækninger med ydelsesprofiler 25, 26 og 28 og de tilsvarende pensionsprofiler. Dog betales pensionsdækningens egne negative bonuselementer jf. afsnit 17.9.0 om anvendelse af bonus til dækning af negativ risikobonus, dernæst gæld til egenkapitalen i form af akkumulerede midler fra tidligere negativ risikobonus. For pensionsdækninger med ydelsesprofilerne 25, 26 og 28 og de tilsvarende pensionsprofiler anvendes bonuskonto(ultimo tildelingsperioden) til proportional opskrivning af pensionsdækningens ydelser. Opskrivningen sker således, at det indbyrdes forhold mellem ydelserne bevares. Dog dækkes først negative bonuselementer, jf. afsnit 17.8.0 om anvendelse af bonus til dækning af administrationsgebyrer og afsnit 17.9.0 om anvendelse af bonus til dækning af negativ risikobonus.

For de to typer af negative bonuselementer gælder, at periodens positive bonus først går til dækning af periodens negative bonuselementer i følgende rækkefølge: administrationsgebyrer og risikobonus. Dernæst dækkes udgifter til aldersafhængigt tillæg. Såfremt der ikke er bonus nok til at dække udgifter til aldersafhængigt tillæg nedsættes pensionen. Såfremt der ikke er positiv bonus nok til at dække de negative bonuselementer, bortset fra udgifter til aldersafhængigt tillæg, tilføres midler som lån fra egenkapitalen til opretholdelse af pensionen. Der holdes på de enkelte pensionsdækninger regnskab over de akkumulerede tilførte midler, men de forrentes ikke. Er der efter dækning af periodens negative bonuselementer fortsat positiv bonus for perioden, går den positive bonus til tilbagebetaling af de akkumulerede tilførte midler i samme rækkefølge, som gælder for dækning af periodens negative bonuselementer. De akkumulerede beløb nedskrives med tilbagebetalingen.

Når bonusbeløbet er anvendt nulstilles bonuskontoen.

17.6.1. Akkumulerede tilførte midler ved ændringer og ophør

Akkumulerede tilførte beløb som følge af administrationsgebyrer justeres ved ændring fra opsparingsdækning til almindelig dækning jf. afsnit 7.2., således at det akkumulerede tilførte beløb højst udgør værdien af opsparingsdækningen på tidspunktet for ændringen.

Akkumulerede tilførte beløb som følge af administrationsgebyrer og negativ risikobonus videreføres ved pensionering, herunder også på tilknyttede børnepensioner og ægtefælle/samleverpensioner.

Akkumulerede tilførte beløb som følge af administrationsgebyrer modregnes ved udtrædelser eller overførsler, dog højst svarende til det gældende fradrag for transaktionsomkostninger set under ét for alle dækninger i afdeling LP og LPUA, jf. afsnit 16.1.0.

17.7.0. Rentebonus

Den månedlige forrentning af dækningens kontoreserve og bonuskonto efter fradrag for udgifter til administration og risiko sker med den månedlige rentesats i_R , som er bestemt ud fra den årlige rentesats R ved

$$i_R = (1 + R)^{\frac{1}{12}} - 1.$$

Forrentning på 1. ordens grundlaget sker ud fra grundlagsrenten OR .

Forrentning på 2. ordens grundlaget sker ud fra den af bestyrelsen fastsatte kontorente BR af pensionsafkastskattepligtig reserve. BR fastsættes altid til mindst $OR/(1-PAL\text{skattesats})$.

Kontorente af kontoreserven KR for en periode på m måneder er:

$$KR \left((1+i_{BR})^m - (1+i_{OR})^m \right)$$

Hvorefter der trækkes PAL-skat med

$$PAL\text{skattesats} \cdot \left(KR \left((1+i_{BR})^m - 1 \right) - \min(KR; R_{fii}) \cdot \left((1+i_{BR})^m - 1 \right) \right)$$

Hvor R_{fii} er pensionsafkastskattefritaget reserve.

17.7.1. Deltabonus til udjævning af kollektivt rentebonuspotentiale

Kontorentegrupper, som pensionsdækninger kan skifte mellem, når den vægtede grundlagsrente ændres, kan have forskelligt kollektivt rentebonuspotentiale. Med henblik på i størst muligt omfang at henføre det kollektive rentebonuspotentiale til de pensionsdækninger, der har optjent det, kan bestyrelsen fastsætte satser for deltabonus, som fordeler rentebonus således, at kontorentegrupperne efterfølgende har samme bonusgrad. Bonusgraden er størrelsen af det kollektive rentebonuspotentiale i procent af de retrospektive hensættelser.

17.7.2. Beregning og anvendelse af deltabonus

Satsen for deltabonus bestemmes ud fra den kontorentegruppe, pensionsdækningen tilhører ultimo åååå. Der kan være satser for deltabonus knyttet til både kilde-dækninger og afledte dækninger.

Deltabonus fås ved at gange satsen for deltabonus (før pensionsafkastskat PAL) på kontoreserven ultimo åååå efter postering af kontorente, risikopræmier og bonus mm. for åååå.

Af den herved beregnede deltabonus afregnes PAL i den udstrækning, pensionsdækningen er PALbeskattet.

Den resterende deltabonus for et medlems pensionsdækning anvendes på følgende

måde:

1. Deltabonus tilskrevet en kildedækning bruges først til nedskrivning af eventuel gæld til egenkapitalen som følge af negativ dødsbonus.

Overskydende deltabonus overføres til kildedækningens afledte dækning, hvor deltabonus (både deltabonus overført fra kildedækningen og deltabonus fra den afledte dækning) anvendes på følgende måde:

2. Deltabonus bruges først til at nedskrive eventuel gæld til egenkapitalen som følge af gebyrer.

3. Overskydende deltabonus bruges herefter til at nedskrive eventuel gæld til egenkapitalen som følge af præmie for dækning ved udvalgte kritiske sygdomme.

4. Overskydende deltabonus bruges herefter til at nedskrive eventuel gæld til egenkapitalen som følge af negativ dødsbonus. Hvis der herefter er overskydende deltabonus, bruges det på kildedækningen til at nedskrive eventuel gæld til egenkapitalen som følge af negativ dødsbonus.

5. Overskydende deltabonus bruges herefter til at forhøje den afledte dæknings kontoreserve.

17.8.0. Administrationsbonus

Administrationsbonus er den del af bonus, der vedrører administrationsomkostningerne. Der er ikke bidragsindbetaling i pensionskassen. Til dækning af fremtidige administrationsomkostninger er henlagt til en administrationshensættelse, der udgør 1 pct. af hensættelserne. Den administrationshensættelse, der frigøres i takt med pensionsudbetalingen, tilføres dækningen som pensionsbonus (PB) og medgår hermed helt eller delvist til at betale gebyrerne nævnt nedenfor.

1. Administrationsomkostningerne fordeles på formueforvaltning, som betales gennem nedsættelse af renten og
2. faste administrationsudgifter, som henføres til alle medlemmer og pensionister, og som skal dækkes gennem gebyrer $\text{Gebyr}_{\text{evt}}^{\text{LPUA}}$ (for ikke-pensionerede medlemmer ekskl. medlemmer med opsparingskonto), $\text{Gebyr}_{\text{ops}}^{\text{LPUA}}$ (ikke-pensionerede medlemmer med opsparingskonto) og $\text{Gebyr}_{\text{akt}}^{\text{LPUA}}$ (pensionerede medlemmer).
3. administrationsudgifter, som vedrører pensionsudbetalingen, og som skal dækkes gennem gebyret $\text{Gebyr}_{\text{akt}}^{\text{LPUA}}$ og pensionsbonus.
4. eventuelle specifikke udgifter, der kan debiteres det enkelte medlem i form af gebyr som betaling for specielle serviceydelser fra LPUA, fx specialberegning til opdeling af efterløn med mere (GEBYR).

Administrationsbonus bliver herefter for ikke-pensionerede:

$$-\text{Gebyr}_{\text{evt}}^{\text{LPUA}} / N_{\text{evt}}^{\text{LPUA}}$$

og for pensionerede:

$$PB \cdot \text{pension} - \text{Gebyr}_{\text{akt}}^{\text{LPUA}} / N_{\text{akt}}^{\text{LPUA}},$$

hvor $N_{\text{evt}}^{\text{LPUA}}$ for hvert medlem angiver antallet af eventuelle dækninger i LPUA, således at der kun betales ét $\text{Gebyr}_{\text{evt}}^{\text{LPUA}}$ eller $\text{Gebyr}_{\text{ops}}^{\text{LPUA}}$, uanset om der er en eller flere eventuelle dækninger i LPUA, og $N_{\text{akt}}^{\text{LPUA}}$ for hver pensionist giver antallet af aktuelle dækninger, således at der kun betales ét $\text{Gebyr}_{\text{akt}}^{\text{LPUA}}$, uanset om der er en eller flere aktuelle dækninger i LPUA, og pension er de forfaldne løbende pensionsydelse siden sidste bonustildeling.

For delpensionerede, der både har eventuelle og aktuelle dækninger i LPUA betales både $\text{Gebyr}_{\text{evt}}^{\text{LPUA}}$ eller $\text{Gebyr}_{\text{ops}}^{\text{LPUA}}$ og $\text{Gebyr}_{\text{akt}}^{\text{LPUA}}$.

Beregningen sker på månedsbasis, men posteres som anden bonus kun på reservekontoen pr. 1. januar eller ved ændringer i løbet af året.

Administrationsbonus vil som følge af gebyrerne $\text{Gebyr}_{\text{evt}}^{\text{LPUA}}$, $\text{Gebyr}_{\text{ops}}^{\text{LPUA}}$ og $\text{Gebyr}_{\text{akt}}^{\text{LPUA}}$ blive negativ for eventuelle og kan blive negativ for aktuelle. Negativ administrationsbonus modregnes så vidt muligt i positiv rente- og risikobonus på den pågældende dækning og øvrige eventuelle henholdsvis aktuelle dækninger i LPUA.

Se afsnit 17.6.0. for generelle regler for negative bonuselementer.

17.9.0. Risikobonus

2. ordens-intensiteterne betegnes μ_x^{IIad} og μ_x^{IIid} , og fås ud fra 1. ordens-intensiteterne som følger

$$\mu_x^{\text{IIad}} = s(x) \cdot \mu_x^{\text{ad}}$$

$$\mu_x^{\text{IIai}} = t(x) \cdot \mu_x^{\text{ai}}$$

hvor $s(\cdot)$ og $t(\cdot)$ er stykkevis lineære funktioner af formen:

$$l(x) = \begin{cases} k_1 \cdot x + m_1, & x < \text{alder}_1 \\ \cdot \\ k_i \cdot x + m_i, & \text{alder}_{i-1} \leq x < \text{alder}_i \\ \cdot \\ k_n \cdot x + m_n, & \text{alder}_{n-1} \leq x \end{cases}$$

For dødsrisikobonus henholdsvis invaliditetsrisikobonus gælder følgende:

Beregningsgrundlaget er kønsopdelt, og der er fastsat sæt af konstanter (k_1, \dots, k_n) og (m_1, \dots, m_n) for hvert køn, og indenfor hvert køn er der fastsat et sæt af konstanter for tilfælde, hvor risikosummen er positiv og et sæt for tilfælde, hvor risikosummen er negativ.

Dødsrisikobonus er forskellen på prisen for dødsdækningen beregnet på 1. og 2. ordensgrundlaget.

Invaliditetsrisikobonus er forskellen på prisen for invalidedækningen beregnet på 1. og 2. ordensgrundlaget.

Risikobonus kan godt være negativ og modregnes i givet fald så vidt muligt i positiv rente- og risikobonus på den pågældende dækning og øvrige eventuelle henholdsvis aktuelle dækninger i LPUA.

Se afsnit 17.6.0. for generelle regler for negative bonuselementer.

17.9.1. Beregning af risikopræmier

Risikopræmien R_x^{ij} for overgang fra tilstand i til j beregnes som risikosummen S_x^{ij} ved månedens begyndelse multipliceret med intensiteten μ_x^{ij} for den pågældende overgang, beregnet på medlemmets alder ved månedens begyndelse:

$$R_x^{ij} = S_x^{ij} \mu_x^{ij}$$

17.10.0. Tillæg til de løbende pensionsudbetalinger

Pensionskassen har 2 lovpligtige bogførte ikke-individualiserede hensættelser - administrationshensættelse og sikkerhedsfond svarende til solvensmargen.

Herudover har pensionskassen bogført ikke-individualiseret reserve i form af reservefond. Reservefonden skal indeholde tilstrækkelige midler til at kunne modsvare store udsving i værdien af aktier og ejendomme.

Såfremt disse hensættelser skønnes at have tilstrækkelig størrelse til at opfylde deres formål, tilstræbes det, at medlemmer, ægtefælle/samlever- og børnepensionister får udbetalt andel af disse hensættelser i form af et generelt pensionisttillæg i forbindelse med den løbende pensionsudbetaling, som typisk vil medføre tilsva-

rende fald i kravet til hensættelserne.

Det generelle pensionisttillæg fastsættes som led i den årlige fastsættelse af bonussatser. Hvis pensionskassens reservesituation ændres væsentligt i årets løb, kan satsen for pensionisttillæg nedsættes på samme måde som de øvrige bonussatser. En nedsættelse af pensionisttillægget kan betyde nedgang i de løbende pensionsudbetalinger.

Med virkning fra 1. maj 2012 udbetales der ikke længere generelt pensionisttillæg i tilknytning til pensionsudbetaling fra pensionsdækninger i afdeling LPUA.

Med henblik på at kunne forhøje pensionsudbetalingen fra pensionsdækninger med en grundlagsrente under 3,5 pct. fastsættes hvert år i forbindelse med fastsættelsen af det generelle pensionisttillæg endvidere satser for aldersafhængige tillæg, der kan tilvælges ved pensionering (eller pr. 1. januar 2011 for eksisterende pensionister) i tilknytning til pensionsdækninger med en grundlagsrente under 3,5 pct.. Jf. afsnit 17.4.0. betales udgiften til det aldersafhængige tillæg af den enkelte pensionist selv ved fradrag i fremregningen af kontoreserven.

De aldersafhængige tillæg kan nedsættes og medføre nedgang i de løbende pensionsudbetalinger.

17.10.1. Det generelle tillæg til de løbende pensionsudbetalinger

Det generelle pensionisttillæg er

P1, som er udlodning af andel af egenkapital.

Pensionisttillægget udbetales også i de tilfælde, hvor den løbende pension konverteres til en engangsudbetaling, jf. afsnit 15.

17.10.2. Aldersafhængige tillæg til de løbende pensionsudbetalinger

Med henblik på at udjævne forskelle i risikodækninger mellem pensionsdækninger regnet med forskellige grundlagsrenter fastsættes med virkning fra 1. januar 2011 og indtil 1. januar 2013 aldersafhængige tillæg med udgangspunkt i omregningsrenten mellem aktuelle invalidepensionspassiver (for ældre fra og med alder 21) og mellem aktuelle børnepensionspassiver (op til og med alder 20) beregnet på 3,5 pct. og 1 pct. i grundlagsrente, benævnt tillæg4.

Med henblik på at forhøje risikodækningen i pensionsdækninger med grundlagsrenter under 3,5 pct. fastsættes med virkning fra 1. januar 2013 aldersafhængige tillæg med udgangspunkt i omregningsrenten mellem aktuelle invalidepensionspassiver (for ældre fra og med alder 21) og mellem aktuelle børnepensionspassiver (op til og med alder 20) beregnet på 4,235 pct. og 3 pct. i grundlagsrente, benævnt tillæg3, og 4,235 pct. og 1 pct. i grundlagsrente, benævnt tillæg4.

Det aldersafhængige tillæg afhænger af pensionistens fyldte alder primo året.

Tillæg4 kan vælges i tilknytning til alle former for pensionsudbetaling.

Ved tilvalg af tillæg4 forhøjes pensionsdækninger med det aldersafhængige tillæg beregnet ud fra pensionistens fyldte alder primo året.

De aldersafhængige tillæg kan vælges til og fra løbende, dog kan der kun ændres i til- eller fravalg én gang om året.

De aldersafhængige tillæg beregnes som et tillæg til pensionen. De generelle pensionisttillæg beregnes af pensionen og de aldersafhængige tillæg.

De aldersafhængige tillæg finansieres af pensionistens pensionshensættelse, jf. afsnit 9.1.2., og kan medføre nedsættelse af pensionen.

11.0.0. Fordeling af resultat og bonusregler

11.0.0. Fordeling af resultat

Årets realiserede resultat er summen af risiko-, omkostnings- og rentegruppens realiserede resultater.

Afdeling LR består af én risikogruppe, én omkostningsgruppe og én rentegruppe.

Det realiserede resultat for risikogruppen, der opgøres som resultatet efter risiko-bonus, beregnes som de i perioden bogførte betalte 2. ordens risikopræmier fratrukket de i perioden bogførte skader inklusiv ændringer i tekniske reserver såsom erstatningshensættelser, herunder RBNS og IBNR. Gruppens realiserede resultat før risikobonus fremkommer ved at korrigere resultatet efter risikobonus med den i perioden udloddede risikobonus.

Det realiserede resultat for omkostningsgruppen beregnes som:

- de i perioden bogførte betalte 2. ordens omkostningsdækkende fradrag, herunder gebyrer
- de i perioden bogførte forsikringsmæssige administrationsomkostninger

Renteresultatet for rentegruppen opgøres som:

- Teknisk resultat
- + overført investeringsafkast
- + pensionsafkastskat
- + tilskrivning af bonus
- + ændring i kollektivt bonuspotentiale
- + ændring i bonuspotentiale på fripolicydelser, som er foretaget i medfør af punkt 1 eller 2 nedenfor
- risikoresultat (efter bonus)
- omkostningsresultat

De realiserede resultater opgøres månedligt.

Det samlede realiserede resultat fremgår af en note til regnskabet.

1. Periodens realiserede renteresultat disponeres således, at der henlægges til særlige bonushensættelser type A, så de udgør 4 pct. af de retrospektive pensionsmæssige hensættelser. Dog skal der mindst henlægges til de særlige bonushensættelser type A, svarende til en forrentning med kontorenten af størrelsen (særlige bonushensættelser type A_{primio} -0,5·periodens udbetalte pensionisttillæg).

Hvis skyggekontoen for egenkapitalen, jf. stk. 2, er positiv, forrentes skyggekontoen for egenkapitalen primo perioden med en forrentning svarende til en

årlig forrentning med afkastprocenten for egenkapitalen i afdeling LP ~~tillagt den anmeldte risikoforrentning~~. Er årets realiserede renteresultat større end forrentningen af de særlige bonushensættelser type A tilbagebetales først et eventuelt forbrug af bonuspotentiale på fripolicydelser, dernæst betales forrentningen af en eventuel skyggekonto for egenkapitalen

2. Periodens realiserede renteresultat herudover, dog reduceret for pensionsafkastskat, fordeles til livrenteforsikringerne, herunder i form af henlæggelser til kollektivt bonuspotentiale.

Hvis periodens realiserede renteresultat er negativt for livrenteforsikringerne, foretages først en nedskrivning af det kollektive bonuspotentiale, dernæst dækkes det negative resultat så vidt muligt gennem en forholdsmæssig reduktion af bonuspotentialet på fripolicydelser.

Såfremt bonuspotentialet på fripolicydelser ikke fuldt ud kan dække livrenteforsikringernes andel af årets realiserede resultat, dækkes det resterende beløb af egenkapitalen i afdeling LP. Det beløb, som egenkapitalen i LP herved har bidraget med, overføres til en skyggekonto for egenkapitalen.

3. Hvis periodens risikoresultat for risikogruppen er positivt, henlægges resultatet til kollektivt bonuspotentiale for risikogruppen dog dækkes først eventuel skyggekonto hørende til risikogruppen. Er periodens risikoresultat negativt, dækkes det først ved nedskrivning af det kollektive bonuspotentiale. Såfremt det kollektive bonuspotentiale for risikogruppen ikke fuldt ud kan dække risikogrubbens negative risikoresultat, dækkes det resterende beløb af egenkapitalen i afdeling LP. Det beløb, som egenkapitalen i LP reduceres med, tilskrives skyggekontoen for risikogruppen.
4. Hvis periodens omkostningsresultat er positivt, henlægges resultatet til kollektivt bonuspotentiale for omkostningsgruppen, dog dækkes først eventuel skyggekonto hørende til omkostningsgruppen. Er periodens omkostningsresultat negativt, dækkes det først ved nedskrivning af det kollektive bonuspotentiale. Såfremt det kollektive bonuspotentiale for en omkostningsgruppe ikke fuldt ud kan dække grubbens negative omkostningsresultat, dækkes det resterende beløb af egenkapitalen i afdeling LP. Det beløb, som egenkapitalen i LP reduceres med, tilskrives skyggekontoen for omkostningsgruppen.
5. Ovenstående regler gælder fra og med regnskabsåret ~~2011~~ 2014 og kan ændres af bestyrelsen med anmeldelse til Finanstilsynet.

11.1.0. Bonusregulativ

Dette bonusregulativ gælder for alle medlemmer og pensionister i afdeling LR.

Reglerne for bonusfordeling kan ændres også for allerede tegnede livrenteordninger.

Allerede fordelt bonus kan ikke berøres, dog kan administrationsgebyrerne bevirke, at livrenteydelserne, herunder de garanterede ydelser, nedsættes. Endvidere kan de nævnte forbehold i afsnit 2 medføre nedsættelse af livrenteydelserne, her-

under også de garanterede ydelser.

11.2.0. Bonusgrupper

De enkelte livrenteforsikringer, aktuelle såvel som ikke-aktuelle, inddeles i 2 bonusgrupper: livrenter med garanterede ydelser og livrenter uden garanterede ydelser. Bonussatserne fastsættes for hver bonusgruppe af pensionskassens bestyrelse efter indstilling fra direktion og aktuar og anmeldes til Finanstilsynet. Bonussatserne for et kalenderår fastsættes inden udgangen af det foregående kalenderår. Ændringer i årets satser skal anmeldes til Finanstilsynet senest på den dato, hvorfra de ønskes anvendt.

Bonusgrupperne er:

1. Eventuelle og aktuelle livrenteforsikringer med garanterede ydelser, det vil sige livrenteforsikringer med ydelsesprofil 10.
2. Eventuelle og aktuelle livrenteforsikringer uden garanterede ydelser, det vil sige livrenteforsikringer med ydelsesprofil 20.

11.2.1. Bonusformer

Inden for hver bonusgruppe fastsættes følgende bonussatser:

Rentebonus til pensionsafkastskattepligtig reserve

Administrationsbonus og gebyrer

Dødsrisikobonus

11.2.2. Principper for fastsættelse af bonussatser

Bonussatser for det kommende år fastlægges af bestyrelsen i november/december med udgangspunkt i reservernes størrelse i de senest opgjorte regnskabstal for år til dato i det indeværende år. Som udgangspunkt fordeles kun bonus for det følgende år, hvis der primo det følgende år forventes at være kollektivt bonuspotentiale, der kan finansiere årets bonus.

Herudover anvendes følgende principper:

Kontorenten for det kommende år fastlægges med udgangspunkt i størrelsen af det kollektive bonuspotentiale og med henblik på at opnå en stabil kontorente.

Administrationsbonus for det kommende år fastlægges med udgangspunkt i størrelsen af det kollektive bonuspotentiale og ud fra en sammenligning af det faktiske og forventede omkostningsniveau.

2. ordens intensiteter til risikobonus fastlægges med udgangspunkt i størrelsen af det kollektive bonuspotentiale og på baggrund af en udjævning af den observerede dødelighed.

11.3.0. Bonusberegning og tildeling

Bonusbeløb regnes månedligt, men selve beregningen og tildelingen sker ultimo hvert år eller ved ændring af dækningen i årets løb, hvor den månedlige bonus siden sidste bonustildeling beregnes og tildeles.

Bonustildeling finder sted i forbindelse med en beregning af dækningens kontoreserve.

Har et medlem flere livrenteforsikringer behandles disse som separate forsikringer.

For livrenteforsikringer med garanterede ydelser opretholdes ved bonusberegningen det forhold, som livrenten og den garanterede ydelse har indbyrdes før bonusberegningen.

11.4.0. **Kontoreserve**

Kontoreserven beregnes på 1. ordensgrundlaget (med beregningsgrundlagets intensiteter og satser) og på 2. ordensgrundlaget (med intensiteter og satser fra bonusreglerne).

I beregningen af den månedlige kontoreserve indgår indskud, forfaldne udbetalinger, risikopræmie, omkostninger, forrentning og PAL-skat.:

Ultimo hver måned er dækningens kontoreserve bestemt som:

$$\begin{aligned} \text{Kontoreserve}(u) = & \text{kontoreserve}(p) \\ & + \text{indskud} \\ & - \text{forfaldne løbende pensionsydelser} \\ & - \text{forfaldne engangsydelser} \\ & - \text{omkostninger} \\ & - \text{risikopræmier} \\ & + \text{rente} \\ & - \text{PAL-skat} \end{aligned}$$

hvor

u = ultimo måneden og p = primo måneden.

Det er tilstræbt ved beregningen af kontoreserven med 1. ordens intensiteter at få en så stor overensstemmelse med den prospektivt beregnede reserve som muligt. De mindre differencer, der fremkommer, og som skyldes forskellige tekniske forhold som fx de anvendte interpolationsmetoder, henføres forholdsmæssigt til risikopræmierne.

11.5.0 **Bonusdefinition**

Bonusbeløbet udgør forskellen mellem kontoreserven beregnet på 2. ordens intensiteter og satser og kontoreserven beregnet på 1. ordens intensiteter og satser (= den prospektive reserve):

$$\text{Bonusbeløb} = \text{Kontoreserve}^{\text{II}}(u) - [V(u) + \text{bonuskonto}(p)]$$

$V(u)$ er den prospektive reserve ultimo måneden ifølge beregningsgrundlaget.

Bonuskonto(p) er den opsamlede bonus fra sidste bonustildeling til primo beregningsmåneden.

Den samlede bonus for hele året/perioden er summen af de månedlige bonusbeløb for året/perioden=bonuskonto(ultimo tildelingsperioden).

11.6.0 Anvendelse af bonusbeløbet

Bonuskonto(ultimo tildelingsperioden) anvendes til en proportional opskrivning af ydelserne. Herefter nulstilles bonuskontoen.

11.7.0. Rentebonus

Den månedlige forrentning af dækningens kontoreserve og bonuskonto efter fradrag for udgifter til administration og risiko sker med den månedlige rentesats i_R , som er bestemt ud fra den årlige rentesats R ved

$$i_R = (1+R)^{\frac{1}{12}} - 1.$$

Forrentning på 1. ordens grundlaget sker ud fra grundlagsrenten OR .

Forrentning på 2. ordens grundlaget sker ud fra den af bestyrelsen fastsatte kontorente BR . BR fastsættes altid til mindst $OR/(1-PALskattesats)$.

Kontorente af kontoreserven KR for en periode på m måneder er:

$$KR \left((1+i_{BR})^m - (1+i_{OR})^m \right)$$

Hvorefter der trækkes PAL-skat med

$$PALskattesats \cdot \left(KR \left((1+i_{BR})^m - 1 \right) - \min(KR; R_{fi}) \cdot \left((1+i_{BR})^m - 1 \right) \right)$$

Hvor R_{fi} er pensionsafkastskattefritaget reserve.

11.8.0. Administrationsbonus

Administrationsbonus er den del af bonus, der vedrører administrationsomkostningerne. I beregningsgrundlaget er defineret et fradrag TI som procent af indskud til dækning af administrationsomkostninger mm.

Der fastsættes et 2. ordens fradrag af indskud FI og et indskudsgebyr $Gebyr_{indskud}^{LR}$, hvor indskudsgebyret er den skønnede udgift til oprettelse/ændring af forsikringen, når et indskud modtages.

Endvidere fastsættes et årligt gebyr $\text{Gebyr}_{\text{årligt}}^{\text{LR}}$, som den skønnede årlige udgift til administration af en livrenteforsikring.

Administrationsbonus som posteres på indskudstidspunktet bliver herefter:

$$T1 \cdot \text{indskud} - \left(FI \cdot \text{indskud} + \text{Gebyr}_{\text{indskud}}^{\text{LR}} \right)$$

Løbende betales gebyret $\text{Gebyr}_{\text{årligt}}^{\text{LR}}$

Beregningen heraf sker på månedsbasis, men posteres kun på reservekontoen pr. 1. januar eller ved ændringer i løbet af året. Gebyret modregnes så vidt muligt i rente- og risikobonus på den pågældende livrenteforsikring. Hvis rente- og risikobonus for den pågældende periode er mindre end gebyret for den pågældende periode, nedbringes reserven og livrenteydelserne, herunder garanterede ydelser, nedsættes tilsvarende. Dette gælder for såvel opsatte livrenteforsikringer som for livrenteforsikringer under udbetaling.

11.9.0. Risikobonus

2. ordens-intensiteterne betegnes μ_x^{II} og fås ud fra 1. ordens-intensiteterne som følger

$$\mu_x^{\text{II}} = s(x) \cdot \mu_x$$

hvor $s(\cdot)$ er en stykkevis lineær funktion af formen:

$$l(x) = \begin{cases} k_1 \cdot x + m_1, & x < \text{alder}_1 \\ \cdot \\ k_i \cdot x + m_i, & \text{alder}_{i-1} \leq x < \text{alder}_i \\ \cdot \\ k_n \cdot x + m_n, & \text{alder}_{n-1} \leq x \end{cases}$$

For dødsrisikobonus gælder følgende:

I bonusgrupper, der gælder for kønsopdelt beregningsgrundlag, er der fastsat sæt af konstanter (k_1, \dots, k_n) og (m_1, \dots, m_n) for hvert køn, og indenfor hvert køn er der fastsat et sæt af konstanter for tilfælde, hvor risikosummen er positiv og et sæt for tilfælde, hvor risikosummen er negativ.

Dødsrisikobonus er forskellen på prisen for dødsdækningen beregnet på 1. og 2. ordensgrundlaget.

11.9.1. Beregning af risikopræmier

Risikopræmien R_x^{ij} for overgang fra tilstand i til j beregnes som risikosummen S_x^{ij} ved månedens begyndelse multipliceret med intensiteten μ_x^{ij} for den pågældende overgang, beregnet på medlemmets alder ved månedens begyndelse:

$$R_x^{ij} = S_x^{ij} \mu_x^{ij}$$

11.10.0. Særlige bonushensættelser type A og pensionisttillæg

Af det realiserede resultat opbygges særlige bonushensættelser type A, der tilstræbes at have en sådan størrelse, at de dækker det kapitalkrav, der hører til afdelingen LR.

Hvert år i forbindelse med fastsættelse af bonussatser for det kommende år, fastsættes endvidere pensionisttillæg P , der angiver den enkelte livrenteforsikrings andel af de særlige bonushensættelser type A. Andelen P udbetales som tillæg til de løbende livrenteydelser, herunder garanterede ydelser, og til konverterede garanterede ydelser.

Hvis pensionskassens reservesituation ændres væsentligt i årets løb, kan satserne for pensionisttillæg nedsættes på samme måde som de øvrige bonussatser. En nedsættelse af pensionisttillæggene kan betyde nedgang i de løbende pensionsudbetalinger.